

AGRICULTURA

Bells exemplars de vaques holandeses aclimatades al nostre Pirineu

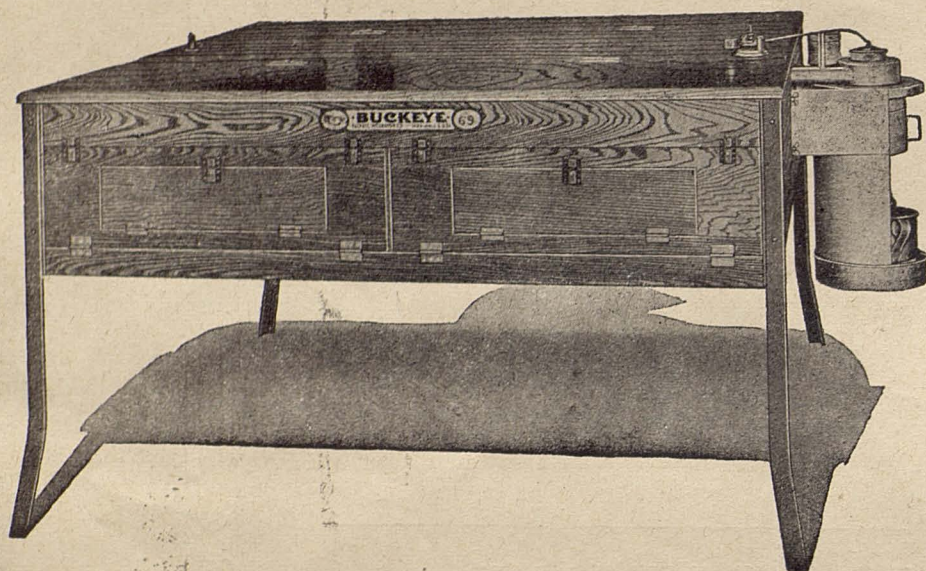
SUMARI:

El problema de la terra, *Jaume Maspons i Camarasa*.— La casa de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, *Frederic Camp*.— Les olives, *Josep Via i Raventós*.— Un flagell dels boscos d'alsina, *Victorià Cuffi*.— El conreu d'hortalisses sota abrics de paper.— La raça de gallines catalanes del Prat, *Salvador Castelló*.— El café i les aus.— Folklore de la pagesia, *Valeri Serra i Boldú*.— Ametllers amargants, *Emili Pascual d'Amigó*.— La crisi del Priorat, *R. Perpinyà i Grau*.— Una nova fórmula de combatre la mosca de la fruita, *Raul M. Mir*.— El que diu la premsa: Aspectes de la Reforma Agrària, *Albert Talavera*. - Plaga dels alls. - Càlcul interessant i oportú.— Recerques pràctiques: Mestresses de casa de pagès: aprofiteu les fruites. - Voltaire i la República. - Contra els mosquits. - Per a que les formigues no pugin als arbres. - Com s'enganyen les gallines i no és conte. - Per a preservar-se dels mosquits. - Encaleu les terres si voleu bona llet. - La sal per a millorar els farratges. - El pelitre insecticida. — Notes informatives: Primera Assemblea General de la Unió de Sindicats Agrícoles de Catalunya. - Sobre la Reforma Agrària. Una contradicció. - Les càrregues de la propietat rústica. - La Unió de les Cooperatives Agrícoles de les Caixes Raiffeisen.— Llibres.— El mercat.— Calendari de sèmbras.

I RAMADERIA

Buckeye

construïda
a Espanya

Cabuda - Ous	Pessetes
75	225
150	400
286	550
400	725
576	900
1200	2100
1728	2600

Amb volteix automàtic, a excepció
del model de 75 ous

Es la marca que s'ha imposat
Es l'Incubadora que vostè necessita
Es l'última paraula en incubació

De cada cent incubadores en us, vuitanta al menys són BUCKEYE, el que demostra l'èxit que ha obtingut aquesta marca, degut únicament als seus excel·lents resultats

Sol·liciteu catàleg i detalls gratuïtament, al distribuïdor

Granja Paraiso
Arenys de Mar
(Barcelona)

Crèdit i Docs de Barcelona

Companyia de Credit i de Magatzems Generals

FUNDADA L'ANY 1881

Magatzems en el Port de Barcelona, enllaçats amb la xarxa ferroviària. – Magatzems a Aldea (Amposta)

Préstecs sobre cereals, fruits i primeres matèries

Obertura de crèdits

Comptes corrents a la vista i a terminis. – Comptes corrents en monedes estrangeres. – Descompte i cobrament d'efectes comercials. – Valors. – Cupons. – Préstecs sobre títols

Cambra cuirassada amb compartiments de lloguer

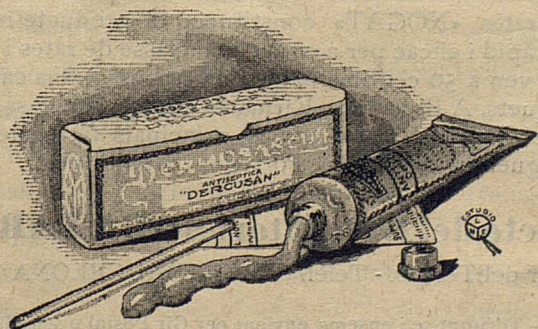
Passatge del Comerç, 7 ~ Apartat de Correus 661

“DERCUSAN”

Antisèptic envasat en tubs d'estany, és fàcil de transportar i guardar ::

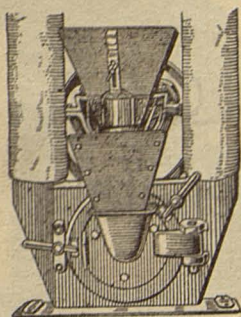

Té aplicació en ferides i processos infectats tant en les persones com en els irracionals. Mata els paràsits (polls, puces, etc.) Es insubstituïble per a tractar aquestes infeccions en l'aviram, gossos, gats i altres animals domèstics. Desinfecta i cicatritza les picades dels tàvecs. No és metzinós ni irritant.

ES VEN A LES FARMACIES

Tub petit, 1'60 ptes. – Tub gran, 3'65 ptes.
Tub per a Clíniques i Veterinària, 7'70 ptes.

Molins Trituradors "El Campeón Universal"

Patent n.º 91267

Per tota mena de grans, despulles, alfals, fenc, garrofes i tota mena de materials.

Es l'únic molí que no produeix pols. Doble durada que tots els altres sistemes, degut a les dues mànegues d'aspiració; pot treballar a la dreta i a l'esquerra. Porta especial per alfals tal com es sega, degut a la seva gran bossa d'entrada. Es construeix en cinc tamanyes, de 100 a 2.000 quilos hora.

L'únic anunciament que només es dedica a fabricar molins trituradors, tenint tallers propis per a construir-los. No es cobra cap màquina fins que el client hagi donat la seva conformitat en el seu rendiment i bon funcionament.

OLIVAIRES

MODERN MOLÍ - TRITURADORA
REMOLEDORA D'OLIVES

Triple rendiment, treball més perfecte que els antics corrans de pedra, fàcil neteja. La mateixa màquina, amb un fàcil dispositiu serveix per esmicolar i moldre tota mena de pinsos. Grans facilitats en el pagament.

Per detalls, al constructor:

MARC TORRAS

Riereta, 15

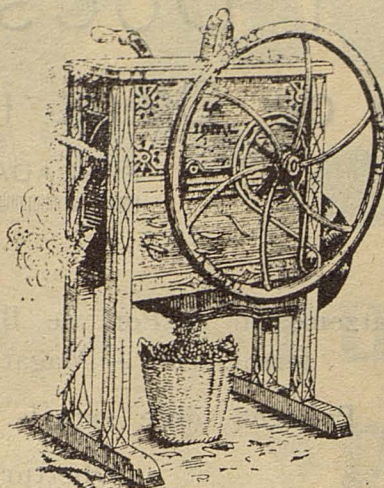
BARCELONA

Telèfon 16884

Tallers Burzón

Maquinària Agrícola
Construccions Mecàniques

RIPOLLET (Per Sardanyola) - Barcelona

Línies Aparellades

Aparell especialment adaptat al sistema de conreu de *Línies aparellades*. El millor dels coneguts fins avui i el més lleuger. Preus sense competència

Desgranadora de Blat
de Moresc

LA IDEAL

Elorejada amb Medalla d'Or, Concurs Toledo. Medalla de Bronze i Diploma especial, any 1909. Concurs Bilbao, Medalla d'Argent, any 1909. Concurs La Corunya, Medalla d'Or.

ARADES GIRATORIES, tipus

BURZON - Patent 34.727

Concurs Toledo, Medalla de Bronze i Diploma Especial, any 1909. Concurs Bilbao, Medalla d'Argent, 1909. Concurs La Corunya, Medalla d'Or.

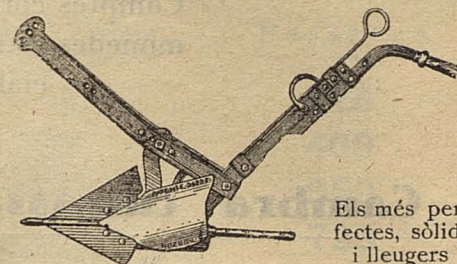
Forcats i timons PER DITES ARADES

Totes les peces són intercanviables. Es fabriquen en tipus N.º 00, N.º 0, N.º 1 i N.º 2. Pes: 20 quilos, 23 quilos, 26 quilos i 38 quilos.

Preus especials per a comerciants. Es sol·liciten representacions. Demanin-se preus i condicions.

Arades tipus KIRPI

Premses per a la palla i alfals. - "Cultivadors" tipus Planet, per a forcat i tir lliure. - Arades giratòries especials per a vinyes, molt lleugeres. - Arades fixes, tipus Verette. - Arades giratòries, tipus Peyffer, i peces de recanvi. - Arades giratòries tipus Sant Joan Despi i recanvis. - Arades Golondrina giratòries. - Arades tipus Janus. - Yntercepts *passé par tout*, patentats. - Tragelles amb roda, descàrrega automàtica. - Aparells per la collita de les olives. - Manxes ensofradores Urón.

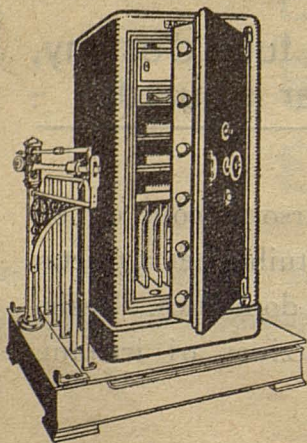

Els més perfectes, sòlids i lleugers

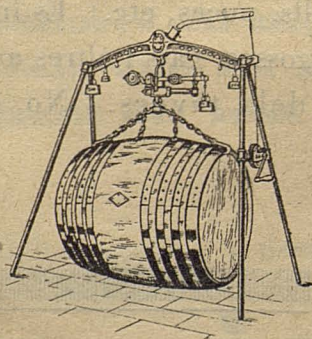
Arques i Bàscules

ARISÓ

El GRAN PREMI i Medalla d'Or
Exposició Internacional Barcelona

DEMANI
Catàlegs i preus

Bàscules per a autocamions i tot comerç
Arques nou sistema contra foc i "soplete"

Sans, 12. BARCELONA Tel. 30226

NOGAT

PRODUCTE ESPECIAL MATA - RATES

El mata rates «NOGAT» constitueix el producte més còmode, ràpid i eficaç per a matar tota classe de rates i ratolins. Es ven a 50 cèntims paquet i a 10 pessetes la caixa de 25 paquets. A Barcelona, Farmàcia Gelart, Princesa, 7, Droguerías Vidal i Ribas i en les principals farmàcies i droguerías d'Espanya, Portugal i Amèriques.

Producte del Laboratori SORATARG

Carrer del Ter, 16.- Telèf. 50791. — BARCELONA

NOTA. — Dirigint-se i ensem enviant per Gir Postal o segells de Correus, l'import més 50 cèntims per despeses de tramesa, al Laboratori, a volta de correu, dona compliment a comanda.

AGRICULTURA I RAMADERIA

DIES DE SORTIDA: EL 1.er DE CADA MES
UN SOL NÚMERO: UNA PESSETA

Director:
RAUL M. MIR

SUBSCRIPCIO:
Per tot el país i Amèrica, un any. . . 10 pessetes
Altres països . . . . . 15 pessetes

EL PROBLEMA DE LA TERRA

Compta nostre país amb organitzacions agrícoles que resolen admirablement, per llur i única virtualitat, sense violències de cap mena, el que vé anomenant-se el problema de la terra, contribuint, per el mateix, de certa manera, a retenir la gent al camp.

Si està bé que no ens desentenguem de la sociologia agrària moderna, no hem de prescindir de les orientacions que tal volta es marquin en organismes agraris de caràcter general, com l'Institut Internacional d'Agricultura de Roma i l'Oficina Internacional del Treball de la Lliga de les Nacions.

Sense que ens sigui lícit i per altra banda resulti pràctic menysprear sistemàticament llurs acords i recomanacions, és deure nostre veure si aquells acords i orientacions poden fer inquirir algun element de vida sana i progressiva en nostra societat agrària; no per això hem d'impresionar-nos i quedar-nos boca badats per teories aparegudes i per procediments implantats en països de condicions del tot diferents de les predominants en diferents regions d'Espanya i que per altre banda produeixen resultats dubtosos o completament dolents.

Sense sortir d'aquí trobem organitzacions seculares, eixides del poble, que si ahir resolgueren tots els problemes de la propietat i del treball, consenten també avui solucionar-los, adaptant-los sense acudir a cap força coercitiva, a les circumstàncies mudables dels temps.

Vegi's el quadre que es presenta a Catalunya amb l'organització agrícola en gene-

ral, en llur varietat de contractes quan no s'aplica l'administració directa com, apart dels censos enfitèutics, que en tanta manera han vingut contribuint al conreu i a la construcció de cases en el camp, els de *masoveria*, el de *rabassa morta* o llurs equivalents, per a el conreu de vinyes, el d'*aparceria*, en general, tant per a les explotacions agrícoles com per a les ramaderes, les d'arrendaments a preus fixes i tants d'altres, a voltes molt complexes, que no admeten definicions ni classificacions apriorístiques, que faciliten l'accés a la propietat i la consolidació del domini útil i directe, no per mitjans coercitius, sinó per el natural desenvolupament de les coses; que converteixen al treballador en un cooparticipant de la producció, solidaritzant llur interès amb els de l'amo de la terra, aconseguint, d'aquesta manera, que llur treball sigui més profitós que el d'un llogat i que aixequi llur nivell social; que protegit per el dret civil popular i per un ambient de pau i progrés, mantenen la unitat patrimonial i retenen i fan que arrelin conreadors i propietaris amb llurs famílies a la terra.

Amb aquesta organització, dins de la qual, s'ha dit, regna el comunisme de l'amor, perquè no hi té entrada el comunisme de la força, l'agricultura aconsegueix els dos ideals de la tècnica moderna i llur industrialització i la racionalització del treball.

Es deuen també afegir en el quadre d'excel·lents organitzacions agràries d'Espanya, altres institucions seculares de determinades comarques del Nord i dels reialmes d'Aragó i València, en les que igualment s'hi desen-

volupa l'explotació agrícola en comunitat de domini i d'aprofitament de la terra, on hi viu, per el mateix, la població agrícola en plena germanonia.

Resseguint amb cura la terra d'Espanya, hi veuríem florir altres institucions i costums que donen el benestar a l'agricultura, com ho són les concessions de terres per a vinyes a la Manxa, per un curt terme de conreu, a canvi de plantades d'oliveres en assenyalades comarques andaluses i tantes modalitats de fructuosa contractació i del treball que, armonitzant completament els interessos del capital i del treball, contribueixen a colonitzar i a retenir la gent al camp.

La prosperitat agrícola es troba equilibrada i ponderada de cada un dels factors que l'integren en el desenvolupament econòmic de tots, de manera que cada un respongui a la finalitat del conjunt, homes i constitució familiar, producció i consum, capital i treball, estimant aquest en totes llurs varietats, des de l'estudi i laboratori, al manual: contractes que regularitzin la normal remuneració a cada una de les aportacions que es fan a l'explotació, costums i tradicions, organismes i institucions que reflectin, fomentin i amparin l'interès i el dret de cada un dels factors indispensables a l'explotació agrícola.

En altres termes més concisos els donava Waldeck Rousseau, president de la República Francesa. Es precis, —deia—, que el capital treballi i que el treballador progressi. Afegim nosaltres: és precís i és just que el treball, el capital i la intel·ligència aplicats a la terra obtinguin la retribució que trobarien d'aplicar-se a qualsevol altra activitat. Si fos així, no hi hauria ningú que hagués de dolre's de l'absentisme als camps.

JAUME MASPONS I CAMARASA

La casa de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre

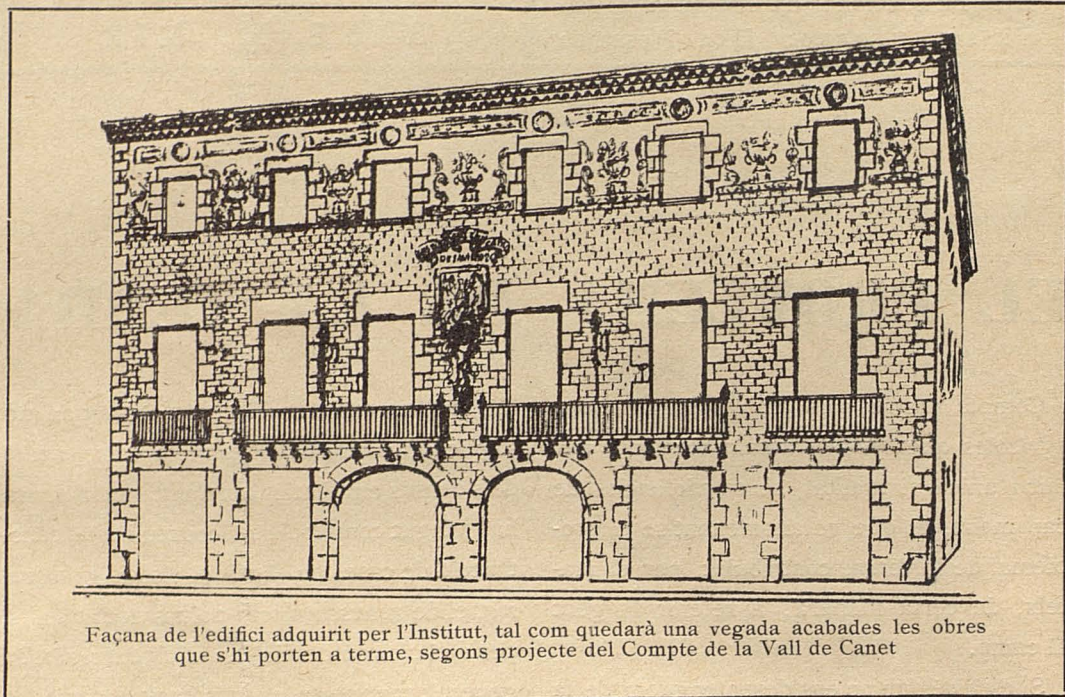
Per ingrats i decadents que siguin els records de la història catalana, a la qual hem dedicat tantes vegades els nostres treballs d'investigació, mai no els oblidem. A Barcelona es renova tot; l'urbanisme modern tras-

EXCM. SR. DON JAUME DE RIBA, President de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, a quina iniciativa es deu l'adquisició del nou casal, on ha de acoblar l'agricultura catalana

balsa la fesomia antiga, però nosaltres trobem sempre quelcom que ens parla del passat, enmig dels bells edificis nous, de reformes de les vies i places, que han condemnat a desaparèixer cases i carrers agradables a la història.

de la gran capital, o regira grocs papers en la calma d'un arxiu, sol com un sepulcre.

Façana de l'edifici adquirit per l'Institut, tal com quedarà una vegada acabades les obres que s'hi porten a terme, segons projecte del Compte de la Vall de Canet

Aquest obsequi ignorat, estèril gairebé, és un tribut. També ho és el que de vegades passa en el curs de la vida. Ara mateix obrirà les

Oriol, davant la façana de l'església del Pi, un tros del carrer de Banys Nous i el passatge dit de l'Ave-Maria. L'ha comprada l'Institut Agrícola Català de St. Isidre, que s'hi aposentarà, tornant-la a la vida, al tracte social i al treball.

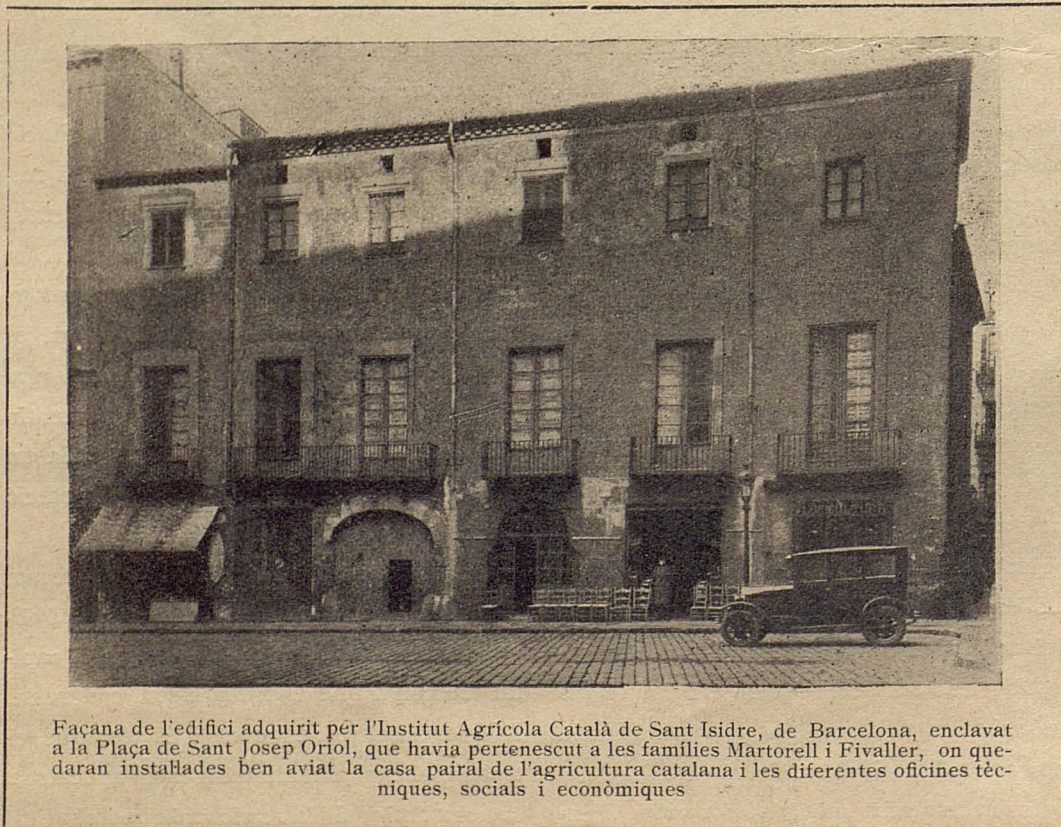
Aquesta casa, que en els seus bons temps, formava un bell conjunt i típic, amb altres, no totes desaparegudes, per exemple, la de

la Confraria de la Sang i les del Baró de Maldà existents als seus voltants, és de sòlida fàbrica, característica arquitectura catalana i espaiós interior. Les injúries del temps, els alts i baixos de les famílies la tenien condemnada a mort lenta. Gairebé ruïnes, en efecte, el seu recinte, doncs solament un saló pintat al fresc, amb aranyes i miralls d'istil i uns cotxes del segle XVIII, eren els vestigis de la seva antiga opulència. Aquest immoble, que pertanyia al marquès de Villel, comte de Darnius, l'any 1808, fou l'estada del primer enviat de Napoleó a Catalunya: Guillem Filibert Duhesme, un general. Hi visqué uns jorns, en febrer i març i el marquès li donà un ball. Doncs la tornada a la vida del mateix, representa una lliçó d'història, que val més que qualsevol conferència, o article de revista. Es una compensació igualment, a l'oblit, a la ingratitud humana.

Altres sorpreses d'aquestes ofereix la complicada vida de Barcelona, que treuen de sobte a la plena llum, els testimonis de l'època tantes vegades aquí recordada; solament manca que el públic se n'assabenti, però la seva distracció és tan gran com la seva indiferència.

L'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, que tants bons serveis fa a l'economia i a la pau social, té ara al seu actiu, l'honor fet a les coses que han passat, místiques fites que no poden separarse del patrimoni popular.

FREDERIC CAMP

Façana de l'edifici adquirit per l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, de Barcelona, enclavat a la Plaça de Sant Josep Oriol, que havia pertenescut a les famílies Martorell i Fivaller, on quedaran instal·lades ben aviat la casa pairal de l'agricultura catalana i les diferents oficines tècniques, socials i econòmiques

Igual pel que fa als vestigis documentals i als llibres passats de moda, que ningú de mana.

Un home sol es passeja per certs indrets

seves portalades, els seus grans balcons, una demora tancada feia molts anys i en la qual clavàrem nosaltres la mirada en passar: la casa dels Fivallers, que agafa la plaça de St.

Les olives

Les pèrdues experimentades en la passada collita en els oliverars del Baix Ebre han estat ben greus. Hom calcula que sobrepassen en alguns municipis el 80 per 100, en altres el 60 i en ben pocs al voltant del 40, el que vol dir que cal posar-hi esmena, doncs són unes millonades de pessetes les que han deixat de beneficiar l'olivicultor.

Dues són les causes que més han influït en la merma de collita, un accident i una malaltia parassitària, aquesta perjudicant ademés la classe de l'oli. L'accident és poc menys difícil de contrarrestar, ja que és degut a la manca de pluges, precipitacions que si bé hi ha anys que en llur totalitat corresponen a les normals, és a dir, superiors a 500 mil·límetres, vénen tant mal repartides o en aiguats torrencials, forma que no són les aigües aprofitades convenientment per les arbreries; de manera que les oliveres pateixen de sequetat i per tant, l'arbre experimentant un desequilibri vegetatiu, floreix malament, l'esporga és més que nombrosa o el fruit queda tan petit que no paga el treball d'arreglar-lo.

Es sabut que per regla general són conegudes les regions verament olivareres que per ésser d'un règim meteorològic secatiu, hom no pot fer-hi res contra el règim de pluges o sequetats, doncs no hi ha cap mitjà de defensa, però llurs efectes poden en part atenuar-se, on no es compta amb aigua de rec, aportant un xic més de pulcritut en el cultiu; vegem la manera:

Es costum generalitzada esllemenar les oliveres cada sis o vuit anys; els més pocs, any per altre, gairebé ningú anyalment; resulta que els arbres podats de tant en tant presenten una superfície d'evaporació molt intensa en perjudici del conjunt vegetatiu i si afegim que solament solen fer-se dues llauradades a l'any, els menys tres cada dos anys, tindrem per altra banda que l'evaporació és més intensa per capilaritat; convé, doncs, veure de privar aquest excés d'evaporació, reduint la superfície evaporadora de les fulles, deixant l'arbre prudentment esllemenat i per altra banda augmentant les reus estiuenques per truncar la capilaritat i matant a l'ensems les herbes xucladores de la humitat del terror.

Però hi ha una pràctica que sense ésser gens cara dóna resultats ben satisfactoris per poc que per juliol o agost ens veiéssim afavorits per un grop o tronada; aquesta pràctica consisteix en obrir un clot per l'estil dels que es feien abans en plantar la vinya, a dos pams de la soca de l'arbre, però que no surti de on gotegen les fulles, d'una amplada de

dos per un i mig pams per tres de llargada i dos de fondària, clot que tindrà una cabuda aproximada de 30 litres, clot que deu ésser tapat amb una llosa o ramatge; seguidament es dóna un solc paral·lel a la línia d'arbres, obrint un portell a l'indret del clot.

Objecte d'aquesta operació; ve una tronada que sol ésser torrencial com de curta duració, l'aigua corre per el terror sense filtrar-se, ja sigui perquè la terra estigui afetgejada o per la força escorrativa de l'aiguat, la qüestió és que no es posa saó, però al córrer l'aigua per el solc obert, troba el portell, el clot s'ompla, 30 litres que es filtren al subsol poc a poc, beneficiant l'arbre d'una regó. El cost d'un clot resulta d'uns 15 a 30 cèntims segons la constitució física del terror. Heus aquí com hom es pot, en part, defensar en un any relativament sec, sense pretendre canviar les lleis sobre-humanes.

L'altra causa és un paràsit, un enemic ben conegut i estudiat, el cuc de l'olivera, la mosca *dacus oleae*. Que en fa de mal! Però els olivicultors, confiant en Déu, esperen aconhortats una nevada i gelada perquè netegi els arbres de llurs paràsits, encara que sàpiguen que hi ha mitjans d'una eficàcia absoluta per matar-los. Oi que sembla mentida tanta deixadesa? Doncs hi és, hom és a veure a venir. Alà és gran, ell proveirà!

Es clar que hi ha pagesos conscients de cultura tal com la ciència agronòmica recomana, però llurs esforços són ineficaces, ja que en aquest cas l'acció individual és poc menys que negativa, o en cas d'ésser profitosa, excessivament cara; d'aquí bé, que en vista que col·lectivament no es pot presentar lluita al dípter, abandonen els mitjans de defensa i l'insecte es multiplica de tal manera que constitueix flagell.

Si l'olivicultor perdés la collita com la perd el vinyater que no ensofra o sulfata els ceps, es innegable que es defensaria, doncs al veure que el veí cull molt i bo, mentre que ell no cull res, o ben poc i dolent, no caldria incitar-lo, l'any següent es defensaria; però avui veu que gairebé cull el mateix ell que l'altre que va polvoritzar les oliveres, que va penjar-hi cassolotes amb un líquid metzinat i dubta dels consells d'homes entesos en la matèria, sense voler-se persuadir que aquest flagell no és combatut sinó per manca d'unió i així any darrera any, anem perdent collites com produint oli bast de forta acidesa.

Cal, doncs, acabar amb les contemplacions i emprendre procediments enèrgics, fent-se fer per força el que no es vol fer de bon grat.

S'hauria de demanar una llei que obligués a plantar una olivera per a cada hectària d'arbreria d'una varietat ben primerenca com de fruit ben carnós i de poc os, com per exemple la *lucques*, l'objecte del qual serveixi d'esquer per millor devorar la mosca; parasitades les olives, que sol esdevenir per la segona quinzena de juny o primera de juliol segons la climatologia de cada encontrada, es cullen i es cremen.

L'entomologia ens diu que la mosca provinent del passat any, un cop ha descobert, és a dir, ha deixat assegurada la generació, mor; doncs si nosaltres destruïm tota la cria, ja en estat d'ou, de larva o de crisàlide és més que segur que evitaríem un flagell, salvant la collita. Aquest procediment és ben econòmic, doncs vindria a representar com a màxim la pèrdua de 10 quilos d'oli per hectària o si guin 20 pessetes.

Però suposant que no totes les mosques descobrin en les oliveres anomenades, ademés, que abans els arbres que es plantarien, estiguin prou desenrotllats per donar suficient fruit, tindrem que el *dacus* anirà fent llur obra destructora precisant combatre'l.

Coneguda la biologia de l'insecte, s'ha comprovat que la defensa individual es relativament eficaç quan és practicada amb assiduitat, però allavors amb tants tractaments la mà d'obra resulta molt cara; en canvi, quan la defensa és col·lectiva els resultats són meravellosos, l'èxit és complet i no obstant aquesta afirmació, el país olivícola resta amb els braços creuats mirant gairebé amb indiferència l'obra destructora de la mosca oleària.

Ja se'n poden donar de conferències de divulgació! Ja se'n poden fer de prèdiques! Que per més que xiulis, l'ase no vol beure; els uns, si practiquen els mitjans de defensa, ho fan parcialment i encara moltes voltes fora de temps, doncs els mesos de juny i juliol són mesos d'engúnies i de grans treballs camperols; segar, batre, esmagencar, ensofrar, sulfatar; a l'horta treball intensiu i a l'arrossal, al fort de la feina; els oliverars es deixen per més tard, llur tongada és a l'agost i, és clar, això fa que la primera generació de l'insecte fassi el seu camí i per consegüent, més difícil combatre la mosca. Per tant, seria de gran conveniència, que a cada terme municipal s'enviés al mes de juny una brigada de soldats ben ensinistrats, baix la direcció d'un caporal, encarregats de combatre al *dacus* fins a darreries d'octubre o novembre, segons la climatologia local de l'anyada; la defensa deuria fer-se, començant a un cap del terme i recomençant tantes voltes com la tècnica ho aconsellés, com també emprar-hi tantes brigades d'operació com importància olivarera tingués el terme. Acabada la lluita es fa el recompte del ma

terial emprat, mà d'obra, com d'amortització dels aparells i cada olivicultor paga la part proporcional de despeses corresponents per arbre. Heus aquí els mitjans de lluita que al criteri d'aquest camperol creu més eficaç, com de resultats més pràctics; de no fer-ho així, àdhuc amb tots els decrets governamen-

tals que es publiquin, la defensa individual serà paper mullat i anirem patint, perdent diners, perquè el cuc de l'oliva anirà mermant les collites en quantitat i qualitat, en perjudici de l'economia nacional, sinó també del crèdit comercial mundial.

JOSEP VIA RAVENTOS

Un flagell dels boscos d'alsina

Ve d'alarma, crít d'angoixa si es vol, són aquestes quatre ratlles, encaminades a denunciar l'arribada aquí, a l'alta Garrotxa, d'aquesta plaga que amenaça el principal element forestal d'aquest país que és l'alsina i la seva única font de treball i producció.

En aquest país, mai ningú havia sentit a parlar d'aquesta plaga, quan, de sobte, aparegué l'any passat a primers de maig: es començaren a veure pel bosc uns *verins*, com diuen aquí, unes orugues semblants a les de seda (*Bombyx mori*) i a més del pi (*Bombyx pini*). Al començament eren relativament poques i petites; però ràpidament anaren augmentant en nombre i tamany fins empastifar-ho tot. No hi havia planta o plançó d'alsina sense una munió d'aquests *verins*, que pujaven per les soques i baixaven per el mateix camí o bé penjades d'un fil de seda que sortia d'elles mateixes; no hi havia mitjà de seure a terra sense aplastar-ne i veure's cobert d'orugues. I rosegant sempre, sense parar, les fulles de les alzines, tendres en aquest temps i tant i tant rosegaren, que al cap de poques setmanes, tothom pogué veure extensíssims rodals de bosc sense una fulla, ni vella ni nova, com al pic de l'hivern. Això sí, no rosegaven més que l'alsina; ni roures, ni pins, ni res més.

Aquesta oruga era la larva d'una papallona que crec que és nocturna i que sembla que s'anomena *Lymantria dispar* i a Castella crec que li diuen *Lagarta*.

Aquí, en aquestes muntanyes, poca gent s'enteraren de l'aparició d'aquesta plaga, que mai s'havia vist, però penso que haurà d'enterar-se'n tothom pels efectes que produeix. Hi ha anys que és un assot dels alzinars de Salamanca i d'Extremadura (no sé si encara hi perdura). Ja el nom és amenaçador: *Lymantria* vol dir *devastadora*.

Em sembla que fou a darrers d'agost, no puc precisar quan, en un dia o dos desaparegueren totes les orugues del país, donant lloc a abundància de papallonetes groguenques i s'acabà la peste, quan ja es temia que no quedaria cap planta sencera, doncs els rodals s'anaven eixamplant, extenent-se ràpidament la plaga. Es notà que no invadí

la part més baixa de la muntanya, els plans, sinó que tingué predilecció a invadir muntanya amunt fins el cim. ¿Fou casualitat?

Més tard brotaren les fulles de les alzines invadides pels *verins*, si bé quedaren petites i defectuoses, sens dubte perquè el bon temps per a brotar s'estava acabant.

No m'hauria preocupat més d'aquestes orugues de l'any passat, sinó fos que amb desagradable sorpresa veig (4 de juny) que es veuen moltes orugues petites; això em fà témer que es repeteixi la invasió, per més que es un xic més tard que l'any passat la seva arribada i ha fet molt fret i ha caigut molta neu. ¿Serà una invasió sense importància o serà més formidable que l'any passat tota vegada que es veuen *verins* per tot arreu, petits encara en nombre i tamany?

A tots els aficionats a estudis d'aquesta classe em dirigeixo, als benemèrits enginyers agrònoms que tant han fet en l'estudi de les plagues del camp i manera de combatre-les, perquè diguin si hi ha remei conegut i practicable contra aquesta i si no n'hi ha hem de cercar-lo,

Què es pot fer? D'altra part aquestes orugues tenen molts enemics: els ocells, uns insectes paràsits que les ataquen, com són certs *braconíds* i *taquinaris*, etc., però no s'hi pot comptar per una acció ràpida. De moment es recorre usant el mateix procediment que l'emprat per a destruir la cuca de l'usurda amb una aspersion d'una dissolució d'arseniat i potser també fóra suficient una dissolució de sulfat de coure. O bé fer una anella a cada soca amb un líquid espès i enganxós i que li costi a assecar-se, com sabó moll, quitrà, etc. I aquestes operacions fer-les en els arbres dels rodals atacats i al seu voltant. Però, fóra això pràctic? Es tracta de boscos espessos, de moltíssimes plantes i diverses alçàries. Si fossin boscos de plantes grosses i que es poden comptar, encara potser fóra viable.

¿Hi haurà quelcom a fer, cas d'intensificar-se la invasió?

Així fos.

Tres setmanes després d'escrites les anteriors ratlles veig que la invasió és completa i res la detura. El bosc d'alzines és un jardí, un llençol de verdor de cap a cap, una brotada potent i magnífica. Però acostat a prop dels plançons i veuràs que tot està invadit per els *verins*, una invasió tremenda.

Per ara, encara hi ha bona part d'orugues petites, d'1 centímetre i menys de llargària, altres de prop de 2 centímetres i altres ja de 2 centímetres i mig de llargària; han de créixer molt més encara. Però totes roseguen i les tendres fulles són retallades i els brots tendres malmesos.

Qui ho diria? Aquests immensos jardins de verdor, tan encisadors i plens de vida, és possible que dintre poques setmanes es vegin pelats, sense un brot, sense una fulla, com si fos una roureda al cor de l'hivern.

¿Com ha vingut aquesta plaga, de la qual mai aquí ningú n'havia sentit a parlar? Aquest any no s'accontenta en atacar grans rodals, sinó que ja és general i ha invadit tota la muntanya: tot el país ple d'orugues fastigoses, molt fastigoses, si, però devastadores i sense aturador. Un assot del qual no sé com en sortirem.

VICTORIÀ CUFFI

El conreu d'hortalisses sota abrics de paper

De pocs anys ençà s'estén el sistema americà de protegir les hortes i altres conreus amb papers cartonats i impermeables. En les illes d'Hawai han pogut augmentar d'aquesta manera la producció de les pinyes. Avui, aquestes plantacions són, gairebé totes protegides d'aquesta manera en l'esmentat país.

L'Oficina de les plantes del Ministeri d'Agricultura de Washington, ha donat compte, fa poc, dels resultats que ha comprovat referents a aquesta nova forma de conreus. A la Granja experimental d'Arlington, les peces de terra cobertes amb paper donaren els augments següents: remolatxes, 222 per 100; pastanagues, 149; pèsols amb tavelles, 145; espinaacs, 616; cols, 176; escaroles, 233 per 100.

D'Itàlia diuen alguns hortolans i fructicultors, que també han comprovat la influència de l'empaperament en l'augment considerable de les collites.

A aquest avantatge cal afegir-ne d'altres importants, com són avançar la maduresa dels fruits, molt convenient en alguns cassos i en particular per les patates primerenques, tomàtecs, etc., i per evitar les males herbes i mantenir i conservar la humitat de les terres. Ha estat comprovat que on el paper cobrí aquestes, la temperatura arribà a més de 5 graus en les hores del sol i uns 2 graus a l'ombra, que les parcelles descobertes.

La raça de gallines catalanes del Prat

III

CONVENIÈNCIA DE SELECCIONAR-LA I DE PERFECCIONAR-LA. — Totes les races de gallines han evolucionat en sentit de millorament, tant en el tipus com en la seva producció, gràcies a la intel·ligència i a les atencions dels avicultors que en això s'hi han interessat.

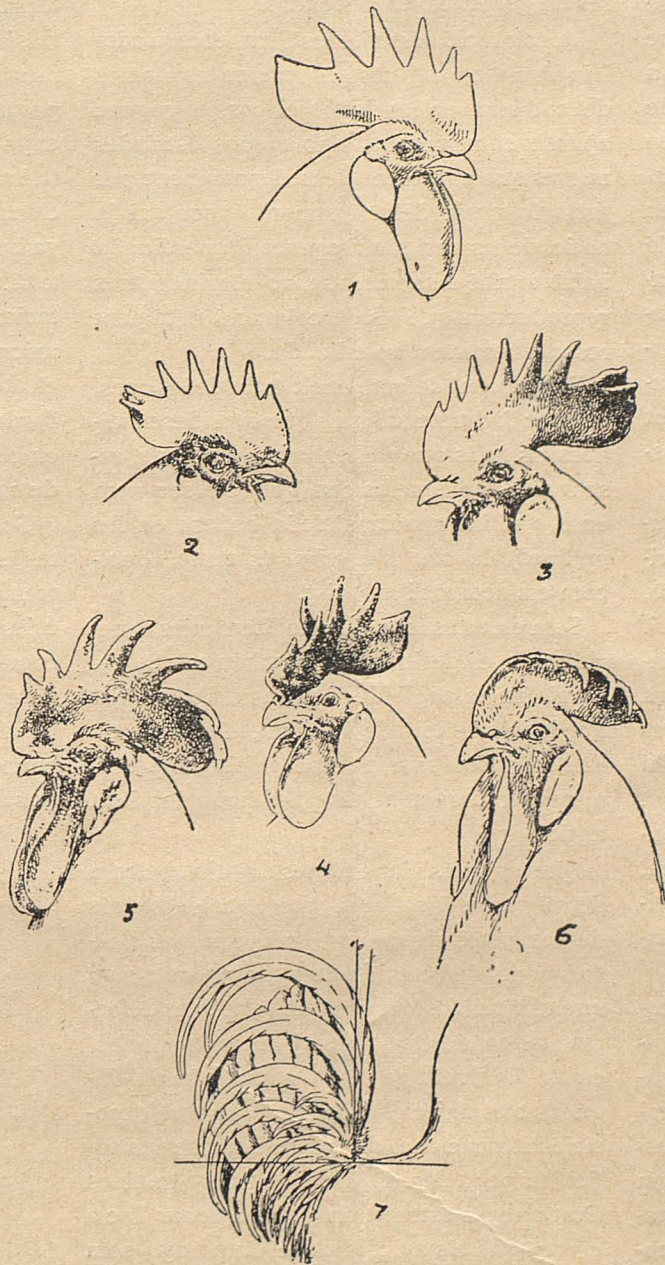
Amb les gallines espanyoles negres, els grans avicultors anglesos assoliren aquesta hermosa raça, universalment coneguda amb el nom de *Minorca* i amb la gallina comú i corrent italiana i especialment amb la Livornesa, els nord-americans obtingueren aquesta raça *Leghorn* que avui s'ha extès per tot l'Univers i que es considera (tal volta erròniament) la més productiva com a gallina ponedora.

A Espanya, fins fa relativament pocs anys, tant la gallina Castellana negra, com la Catalana del Prat no es seleccionaven, ni en el sentit de la posta ni en el de perfeccionar el seu tipus eliminant-ne totes aquelles tares i aquells defectes que generalment les enlletgeixen. D'aquí ve que no s'hagin millorat tant com les Minorques i les Leghorn des de ja fa tantíssim temps sotmeses a una rigorosa selecció.

Des de ja fa alguns anys i d'ençà que els avicultors espanyols s'han il·lustrat en el coneixement d'aquestes coses, tant les Catalanes del Prat com les Castellanes, les Balears i les Andalusès negres, es seleccionen, és a dir, és milloren d'any en any, no solament baix el punt de vista *morfològic*, tendint al perfeccionament del seu tipus, si no àdhuc en el sentit *fisiològic*, això és, procurant augmentar-les-hi la posta i millorant la qualitat de l'ou; gràcies a això, nostres races nacionals ja van ocupant el lloc que per els seus mèrits els hi correspon en el catàleg de les races de gallines de veritable producte.

Abandonades a elles mateixes les gallines, i deixant que en el galliner es reproduïxin els seus hostes en generacions desordenades, això és, procreant al seu propi albir, la degeneració és imminent, complint-se fatalment la llei de Delbauf l'enunciat de la qual així ho determina:

Per gran que sia el nombre d'èssers semblants a un progenitor i per reduït que sia el d'aquells que no s'hi assemblen i per ells

1.—Cresta perfecta en les races meridionals i mediterrànies (totes les races de Catalunya i d'Espanya en general), cinc puntes de forma triangular o sis com a màxim, acabant-se amb un esperó net de brots i no caigut per damunt de la nuca. 2.—Cresta amb petits brots a l'esperó. 3.—Cresta de clavell amb bifurcació pronunciada, cassos desqualificats en absolut en totes les races de cresta senzilla, en el *Llibre-Standard* o *Patrò* avícola internacional. 4, 5 i 6.—Crestes defectuoses per ésser caigudes, doblegades en l'esperó o mal i desigualment dentades o amb dents desordenadament col·locades. Aquests tres casos, especialment el 4, constitueixen un gran defecte, sense però determinar l'absoluta desqualificació, com en els 2 i 3. El número 7 representa la *cua d'esquival*, que determina la desqualificació en tota raça meridional i mediterrània, en les quals la cua deu ésser portada en angle de 45° sobre l'horitzontal del dors, que no deu ésser mai ensellat.

(Dibuixos i notes preses del «Llibre de l'Standard de Perfecció» publicat en llengua anglesa, francesa i castellana i adoptat per a totes les Societats i Federacions avícoles d'ambdós continents. Cal remarcar que els nord-americans en publicar per primera vegada aquest llibre, desconeixien en absolut l'existència de la raça Prat, doncs, en assenyalar els defectes 2, 3 i 7, diu que no constitueixen característiques racials de la nostra raça i que són defectes coneguts en totes les del grup al qual les Prat perteneixen.)

portats al món; admetent que les generacions es propaguin amb les mateixes condicions (o sia sense la deguda selecció), arriba-

rà un moment, en el qual seran més els que no s'assemblaran al primer progenitor, que no pas els que amb ell tindran semblança.

Tant les formes com el volum i totes les característiques locals, com les qualitats i els defectes fisiològics i fins els patològics, s'hereden, es transmeten de pares a fills i es perpetuen en la descendència; així, doncs, si no es té cura a l'elegir els reproductors, solament la casualitat pot donar lloc al millorament d'una raça, però són més les probabilitats que en lloc de millorar, empitjori. Això és quelcom que fins ho sap el vulgus, que no hi sol però posar remei, i se n'hi ha de posar si volem que el nostre bestiar major, menor i *infim* (l'aviram) millorin i es perfeccionin en el seu tipus i ens siguin més productors.

La selecció pot orientar-se en dos sentits, en el de perfeccionar el tipus i en el d'augmentar-se i de millorar-se en la producció, però de fet, deuria seleccionar-se simultàniament en ambdós sentits, el qual requereix majors atencions, però no és cosa difícil.

Des del punt de vista morfològic, en la raça de gallines Catalanes del Prat, hi ha tres defectes sabuts, que deuen ésser corretgits i en això tendeixen les orientacions del *Prat Club de perfecció*.

Són aquests, la disposició molt desigual i desordenada de les dents de la cresta, tant en els galls com en les gallines i sobre tot, la propensió a tenir-la mal col·locada i ostentar rebrots laterals i bifurcació *creuiforme* o *clavelliforme* en l'esperó de la susdita cresta, la poca uniformitat del color en les varietats rogenca o rossa i en l'aperdiuada i la mala col·locació de la cua, especialment en els galls.

En quant a la cresta, no tothom està d'acord, perquè alguns creuen que els rebrots laterals i l'anomenat *clavell* és característica particular de la raça, *essent així que no ho és, doncs, igualment sorgeixen dits rebrots i Clavell en qualsevol de les races de cresta senzilla* i especialment en les Castellanes, les Mallorquines, les Andalusès i en les Leghorn no seleccionades. No essent doncs característica racial i reconegut això com a defecte sobressortint en el Codi o Llibre universalitzat,

en el qual es defineix la bellesa i la lletjor de les gallines, si es vol que la raça Catalana del Prat ocupi el lloc que bé li correspon, és

forçós que passí per la mateixa rasadora que les altres.

S'ha dit, es diu i alguns encara ho sostenen, que suprimir o eliminar aquell defecte és *anar contra natura*, el qual no deu fer-se i això és un altre error. En efecte: el tronc originari i selvàtic de totes les races de gallines, *el Gallus bankiva*, tingué sempre i segueix tenint la cresta neta de rebrots i de clavell i això són variacions o mutacions que en ella sorgiren per la tendència que tenen a augmentar-se o a multiplicar-se les parts de tots els òrgans en sèrie (nombre de dits en les mans o en els peus, mugrons en els braguers dels mamífers, nombre de plomes en la cua de les aus, etc.) Després, l'eliminació d'aquell defecte no és anar contra la naturalesa, *si no procurar el restabliment del natural en una desviació o evolució no corretgida en el seu degut temps* i que, per no haver-se'n donat compte, s'ha anat permetent fins que el progrés avícola va arribar a nostra terra.

Encara alguns opinen que la supressió d'aquell defecte perjudica la producció i la vigoria de la descendència; l'experiència però, demostra ja ben palesament tot el contrari, perquè els avicultors que seleccionen sèriament en el sentit de la posta, estan veient contínuament que, tant ponen les gallines amb apèndix a la cresta com les que no n'hi tenen i naturalment, aquestes gallines Prat *records de posta* i fins *campiones* en els concursos de postes que es celebren a Amèrica, totes elles són ja filles o descendents d'individus mascles o femelles sense rebrots ni clavell.

Per això el *Prat club de perfecció*, com totes les societats d'avicultura hispano-americanes prengueren, sense temences ni escrúpols, la resolució de seleccionar en el sentit d'eliminar aquell defecte, encara que respectant l'opinió d'aquells que no pensen com ells, per el qual ja no discuteixen i han establert els dos tipus, de Prat antic i Prat modern, deixant que els que no estiguin conformes mantinguin aital defecte, sentant però la base que a Espanya i especialment en la mateixa Catalunya, es saben aquestes coses i que es seleccionen a base dels dictats de la moderna avicultura.

Ja hem dit que un altre defecte és la poca uniformitat de color en les varietats rogenca i aperdiuada (aquesta darrera gairebé desapareguda). Aquest defecte existeix també en totes les races de gallines d'aquestes coloracions i per tant en la raça Prat requereix tantes atencions com en les altres i fins potser més, perquè fins fa pocs anys no se la va sotmetre a un treball de selecció.

En totes les races o varietats rosses o rogenques la coloració deu ésser uniforme i intensa, en totes, però, tendeix a aclarir-se, ai-

xí, doncs, en seleccionar, convé elegir sempre els reproductors d'entonació fosca, cosa en la qual tampoc estan d'acord els partidaris del Prat antic, que consideren millors els individus d'un ros clar, que no pas els rossos foscos o rogencs. En això també s'equivoquen, perquè el que fan, és perpetuar descendències que aniran essent més i més clares de generació en generació.

La coloració rossa de les Prat, encara adoleix d'un altre defecte i és que, en les plomes del coll i fins en les de tot el cos, el rogenç apareix entremesclat amb taques estriades negres que apareixen desordenadament per *factor recessiu* del creuament expontani ja antic, de les varietats rogenca i aperdiuada i això també deu evitar-se, no elegint altres reproductors que els de coloració netament rossa o netament aperdiuada.

En quant al defecte, molt gran de les cues, tampoc l'admeten alguns que consideren millors els galls que porten la cua aixecada, essent així que aquesta cua (que té el seu nom en el codi internacional de la bellesa en les gallines), la *cua d'esquirol* és també quelcom condemnat i mal vist.

Com en totes les races mediterrànies o meridionals, es desitgen les cues ben col·locades, al màxim en angle de 45 graus amb la línia que indica el dors de l'animal, *dors que no deu ésser mai ensellat*, com també ho preconcitzen erròniament els partidaris del Prat antic.

Que els galls i les gallines tinguin quelcom de roig en les orelletes, que el color blavós de les potes sigui més o menys intens i altres petits defectes de menys importància i que més aviat són tares que veritables defectes, sense deixar de perjudicar la perfecció de l'individu no tenen la importància d'aquells tres defectes, que, en qualsevol exposició internacional que es veiessin, serien suficients per a desqualificar els galls o gallines Prat que els ostentessin i per a donar lloc a creure que els avicultors de Catalunya som uns ignorants en aquesta matèria.

El dilema és el següent: O es vol que la raça Prat ocupi el seu rang en el concert avícola universal o se la vol limitar a figurar com una raça comú i corrent, d'un tipus camperol amb exclusivitat de Patró per a Catalunya i com a màxim per Espanya.

Si es vol el primer, se l'ha de posar a l'altura i en iguals condicions que les altres i si es vol el segon, no val la pena d'ocupar-se d'ella, deixant que mantingui els seus defectes, fent com aquella vella, quan digué: *Visqui la gallina i visqui amb la seva papida...* Pretendre el segon i voler que les nostres gallines figurin al costat de les races nacionals i estrangeres que es seleccionen degudament, però amb reglament exclusiu per a elles, és tant com voler jugar al futbol, al

tennis, a la boxa o a les carreres de cavalls, amb un reglament diferent del que regeix per aquests esports en tots els països i això ja es comprèn que no és admissible. Volent el Prat-Club el primer cas, d'aquí ve la seva campanya en defensa de la nostra excellent raça de gallines, i consti que del Prat-Club, en formen part notables avicultors i avicultors joves, però uns i altres *professionals* i perfectes coneixedors, no solament de la raça, ja que també de les raons per les quals se la tingué durant tantíssims anys abandonada en absolut.

Ara que la selecció en el sentit de perfeccionar el tipus, enalteix la raça i acreix la seva bellesa, però no la fa més productiva i per tant, no solament tendeixen a això les orientacions del *Prat-Club*, ja que tots els bons avicultors de la nostra terra seleccionen en el doble sentit de perfeccionar la raça en l'ordre morfològic i en el fisiològic, això és en el d'augment de la seva producció d'ous i de carns.

Gallines molt lletges resulten moltes voltes esplèndides ponedores, mentres que d'altres molt boniques, rendeixen pocs ous o cries de les que en surt aviram raquílica; com que, però, bellesa i producció es poden veure reunits en un mateix individu, d'això es deuen haver de preocupar els bons avicultors moderns i d'això tractarem en el proper article.

SALVADOR CASTELLÓ

Observació i errada. ~ En l'article anterior publicat en el número 3 d'AGRICULTURA I RAMADERIA fou comesa una doble errada d'impremta que convé esmenar.

En tractar de les característiques de la raça Prat, dèiem que el color del bec i de les ungles era el color CARMÍ i deu llegir-se CORNÍ, és a dir COLOR DE BANYA.

El bon sentit dets llegidors avicultors ja degué interpretar-ho així, però ens interessa fer constar l'errada.

El cafè i les aus

S'assegura que el residu del cafè (marro) mesclat en les pasterades que es donen a les aus, les manté vigoroses i les preserva de la diarrea.

Les experiències han durat més d'un any, havent donat resultats satisfactoris, així doncs, aquest residu, que generalment es llença a les escombraries, s'ha de utilitzar com a component de les racions que es donen a les gallines.

Cada matí s'ha de donar a les aus una pasterada calenta composta de segó, sang cuita, deixalles de la cuina, farina de closques d'ostra, afegint-hi unes cullerades d'es-purguims de cafè. A la tarda se'ls hi dona una ració de grans variats.

Folklore de la pagesia

MOLTONS I OVELLES

Iot són gustos i diu una altra expressió proverbial, que, *de gustos, res no hi ha escrit*. El menjar per excel·lència, del qual en surten més talls bons, sens dubte és el porc. De cap de les bèsties casolanes i àdhuc de les salvatges que s'han d'obtenir caçant-les, se'n poden fer menjars tan exquisits com és ara el pernil, la cansalada, el lloimillo, la cua, el morro, la llengua, l'orella, la pota, la panxa, les costelles i ja no parlem dels embutits, com la llangonissa, la botifarra i d'altres manipulacions que surten del porc.

Amb perdó sia dit

com s'excusen la gent en parlar d'aquesta bèstia tan llorda com substanciosa i *sense perdó sia dit*, com afirmava Cervantes, perquè és el nom amb el qual és conegut.

Quedem, doncs, que el primer per les seves excel·lents carns, és el porc. I el segon quin serà? Deu ésser el moltó si ens atenim a l'aforisme que diu:

*Qui es surt del moltó
es surt de la raó*

amb la qual cosa venen a denotar la gent del poble, que fins i tot es podria posar davant del porc.

*Qui se n'ix de la llenya d'alzina
i de la carn de moltó,
se n'ix de la raó*

Aquí es pondera la carn de moltó amb altra cosa que no és comestible i en castellà ho diuen així:

*De la mar el mero
de la tierra el carnero*

Però sense que haguem de manllevar-ho a una altra llengua, en català mateix i ben clàssica tenim aquesta paremia del cèlebre Fra Anselm de Turmeda:

*No mengis gallines, ni capó,
menja llegum i bon peixó,
a les festes carn de moltó
ton menjar sia*

consell pel qual se'ns adverteix que no visquem per a menjar i no volguem menjar a tota hora capons i gallines, sinó llegums i peix a diari i a les festes, el millor, la carn de moltó.

El darrer consell de Fra Anselm, es diu pel poble d'aquesta manera:

*De la mar el bon peixó
i de la terra el moltó*

Moltó? Moltó? Recordo una rondalla en la qual juguen un paper important els moltons.

Té alguns segles, és grega i com a tal s'ha popularitzat per tot el món, per bé que encara que consti al poema d'Homer, *L'Odissea*,

vaig tenir la sort de trobar-ne una versió catalana localitzada a Rocallaura.

Diu que una vegada un pastor de cal Dalmau va anar a pasturar el ramat cap a la serra del Tallat i quan feia estona que pasturava es posà a plovisquejar i al vell Dalmau no li quedà altre remei que entrar-se'n a la cova de cal Siscard i fer-hi entrar el seu ramat.

Quan feia uns moments que hi era, vet aquí que se li presenta un ogre, una cosa que no és bèstia ni persona, perquè és grossàs i només té un ull al front, el qual no fa sinó atalaiar que el vell Dalmau era dins la cova i va a entrar-hi, tancant, però, la cova abans d'entrar-se'n hi amb una pedrassa enorme que tapava tota la boca.

El pastor, fent un cor-esforç, així que li veu les intencions, me l'escomet dient-li:

—Ola, ogre, entreu que us mataré un moltó i dinareu.

L'altre va entrar i el va deixar fer. El pastor agafa un bestiar, el mata, l'espel·la i després de fer un bou foc va posar-lo a coure a les brasès.

L'ogre veient els preparatius i com aquell que parla tot sol, va dir:

*—Ara un moltó em menjaré
i després al Dalmau em crupiré*

El Dalmau, però, va posar un ferro al foc perquè es tornés roent i mentres l'ogre rostava una cuixa del moltó, me l'hi clava al mig de l'ull, de tal manera que va encegar-lo.

Els udols que va fer l'ogre es van sentir des de Rocallaura estant i això que hi ha més de mitja hora. Però després de cridar, amb idea de venjar-se, se'n va a la porta de la cova, arrima una mica la pedra que la tapava i cridant els bestians, els va fer passar a fora un a un palpant-los a tots, per assegurar-se que no se li escapava el Dalmau.

A cada bestiar que passava, tot palpant-lo de l'esquena, anava dient l'ogre.

*—Passa tu, que llana tens,
passa tu, que també en tens,
passa tu, que llana portes,
passa tu, que més en tens,*

El pastor es va cordar al cos la pell del moltó que havia mort per a donar dinar a l'ogre i posant-se de quatre grapes, va passar entremig dels altres caps de bestiar, perquè encara que el gegant li va palpar l'esquena, no va comprendre l'engany.

Aquesta és la rondalla i us tinc de dir que és més assequible aquesta de Rocallaura que la que duu l'*Odissea*, perquè allí, el pastor, per a salvar-se, es posa entre les cames d'un moltó. Devien ésser d'una gran talla i aquí

ens és un xic difícil de comprendre com es podia col·locar el pastor per a què s'hi aguantés.

Ja que va de rondalles, en contaré una altra ben breument i en una altra versió diferent, per tal com va ésser retreta en parlar del fred anys endarrera.

Diu que un pastor, veient que el seu ramat havia eixit bé de les fredorades de març deia content:

*Març, marçot,
no m'has mort l'ovella
ni el borregot*

i el març, ell que li fa de resposta:

*—Ja vindrà l'abril
que te'n matarà cent mil*

I així va ésser, perquè els primers dies d'abril, va fer un temps tan dolent, que el va deixar sense un sol cap de bestiar.

No són pas relacionats en una contalla, però hi han encara altres aforismes que fan

*Març, marçot,
no deixa ovella ni ovellet.*

A l'abril, mal profit et farà la pell o bé els dos primers versos dits d'altra manera:

*Març, marçot
mata l'ovella i l'ovellot*

el qual vol dir els terribles efectes que causa el mes de març en aquesta mena de bestiar.

Referent al temps es diu a la província de Tarragona:

*Gener mullat,
bo pel camp
mal per al ramat*

perquè això sí, en aquest mes, es compta amb el bestiar nou:

*Al gener,
cada ovella amb son corder,
sinó a la tripa,
al braguer*

i qui diu al gener, diu al febrer encara amb més seguretat:

*Per la Mare de Déu de la Candelera
posa els xais a la forratgera;
per la Mare de Déu de març,
treu els xais de totes parts*

és a dir, a mesura que el temps abonança, les cries van enfortint-se, puix que

*Ni Carnestoltes sense lluna
ni ramat sense ovella de cria perduda*

Com de totes les coses de la pagesia, una mateixa idea té significació directa i indirecta. Així l'aforisme

*Quan neix l'ovella,
neix qui menja d'ella*

la significació del qual no demana interpretació.

El mateix que aquest altre

*Qui té ovelles
té pells*

és a dir, que per tot arreu hi ha cent lleugües de mal camí i que

*Qui està a les verdes,
està a les madures*

Quan la bestiola és tendra, té més perills que quan està feta:

Moren més xais que moltons

i això tant es pot dir de bèsties com de persones.

Però n'hi ha de petites de mena també de persones i de bèsties i per a ambdues es diu:

*Ovella nana i patarrella
a cent anys serà novella*

Per quelcom han cantat els poetes les excel·lències de l'ésser curt de mida:

*No et sàpiga greu
d'ésser petiteta,
també ho són les flors
i ho són les aucelles
i ho és aquell Déu
que l'amor governa*

o bé, referint-nos a l'ovella:

*Petita ovella,
cada any és novella*

la qual cosa referint-se a persones, també pot dir que la noia petitona pot dissimular millor que les altres la seva edat.

* * *

Un gran enemic de l'ovella és el llop. La literatura antiga i moderna en va plena. Recordem aquella faula d'Isop, fabulada pels poetes i prosistes moderns, perquè l'exemple és de tots temps, en què un pastor poc-solta enganyava els seus confreres cridant que el llop es tirava sobre el seu ramat. Desitjosos d'ajudar-lo hi corrien els altres pastors donant proves de companyonia i quan arribaven allà on havien estat cridats, l'altre se'n burlava i els havia enganyat. Tant i tant ho va fer, que un dia efectivament hi va anar el llop i va fer destrossa en el ramat, perquè els altres escarmentats amb l'engany d'aquell pastor que els cridava només que pel gust de burlar-se d'ells i d'enganyar-los, no en van fer cas.

Això vol dir que sempre s'ha d'anar amb lleialtat.

Però no oblidem mai per mai, que.

*L'ovella,
amb els llops
no fa pavel·la*

és a dir, com ens ensenya un altre refrà, que

*amb mala gent,
no es fa bona processó*

perquè dolents i bons no lliguen.

*Per l'Ascensió,
el llop degolla un moltó*

rima aquesta, el significat de la qual no es veu tan clar com d'altres:

*Ovella ronyosa
embruta el ramat*

com d'un mal company que ell sol és prou per a pervertir-ne d'altres

*Cap d'ovella,
garres de llop*

Aquest aforisme ens ensenya que no podem fiar-nos gaire dels que amb males intencions volen aparentar una bondat que no tenen.

*Ramat comptat,
el llop se'n menja la meitat,*

volguent-nos dir que amb tot i posar-hi el major mirament no sempre es logra salvar tot el que es proposa

*Ovelles comptades,
el llop se les menja
totes plegades*

Si bé, com que de refrans n'hi ha per a tots els gustos,

*Desgraciada l'ovella
que ha de menester guardià*

idea que pot aplicar-se al bestiar i a les donzelles, a les quals s'han de vigilar massa.

D'altre cantó,
Ovelles sense guardià

*el llop se les menjarà
Ovella sense pastor,
el llop se la menja*

De totes maneres, aquest és un bon consell i cal estar sempre prevenut.

Un altre consell ben bo ens dona la saviesa popular

*Ovella de molts
el llop se la menja*

perquè sol prendre's com a sinònim d'aquest aforisme:

*—De qui és això?
—D'aquell que no ho veu.*

i també d'aquell altre:

*El que és del comú
no és de ningú*

Un altre dia seguirem amb aquesta matèria prima de moltons i ovelles que ens proporciona el folklore.

VALERI SERRA I BOLDÚ

Ametllers amargants

Avui que a Catalunya s'ha despertat tant el conreu de l'ametller, no sabem que s'hagi especialitzat en gran escala el de l'ametller amarc, que ben portat també donaria el seu rendiment, encara que en general, no produeixi tant com el dolç.

Avui tothom adopta per plantar l'ametlla amarganta i fins en clotxa en el lloc definitiu on deu viure i prosperar. Es fa amb peu amargant perquè és més fort i rústec i l'ametlla no se la mengen tant ni les garces ni les rates, com la dolça, ja que la coneixen amb l'olor i perquè, per regla general, l'ametlla amarganta és de llei forta i més difícil de trencar de closca.

Per plantar-les es procedeix de la següent manera: S'agafen les ametlles i es posen dintre d'un cistell dels anomenats de barca, amb un drap de saca a sobre carregat amb maons o pedres, de manera que les ametlles no nedin i es posa el cistell a dintre d'una portadora d'aigua neta, tres dies en remull. Després d'aquest temps ja es poden plantar a les clotxes que s'arreglaran convenientment.

De fondària tindran dos pams, per dos i mig en quadre. Al fons s'hi posarà una capa de fems, sobre dels fems mig pam de terra i en aquesta terra esparpillades s'hi plantaran tres ametlles, sobre una mica de fems triturats i coberts per dos dits de terra. El temps de plantar-les, en nostre clima, és la primera quinzena del mes de març, amb el fi que neixin aviat, que per això es posen a estovar per estimular la grillada. En un clima fret poden plantar-se més tardanes, per exemple, el mes d'abril.

Les operacions i cura són com els de tots

els plançons, regar-los, esporgar-los i posar-los una canya o tutor perquè no es trepitgin i per a criar-los drets.

Quan tinguin el desenrotllament necessari, s'arrenquen els plançons sobrants de cada clotxa deixant-ne solament un i aquells poden servir per a fer en altre lloc o per a vendre. Si es volen dolços s'empelten a canonet el mes de juny.

Doncs bé, l'ametlla amarganta aquest any 1932, una partida procedenta de Toro, segons llegim a la *Gaceta Comercial*, s'ha arribat a pagar a 300 pessetes els 100 quilos posada sobre vagó, per ésser remesa escullida, però la corrent s'ha pagat de 270 a 280 pessetes sobre vagó d'origen.

Per tant, la diferència de preu amb la dolça, creiem que faria ben compatible el seu conreu, encara que si massa se'n produís a la llarga potser faria que baixes el preu.

Les aplicacions principals són ben conegudes. S'en fa l'*Agua Laurel-cerezo*; se'n fabriquen torrons en tauletes a l'estil d'Agramunt o crocant amb ametlla sencera que mereixen les preferències del públic; s'extreu el seu oli, que, igual que el de les ametlles dolces, s'utilitza per a remei; de la infusió amb esperit de vi, es fa una varietat de *Conyac*; el més important, però, és l'extracció de l'àcid cianhídric molt venenós i de múltiples aplicacions i d'alt preu.

En conclusió, podem dir, que el conreu de l'ametller amargant podria ésser en nostres terrenys una nova font d'ingressos que avui per avui no hi és, o en tot cas, en molt petita escala.

EMILI PASCUAL D'AMIGO

La crisi del Priorat

I

Preliminar.—Nostra posició en aquest estudi és objectiva, i el nostre mòbil el mòbil de tot investigador: Tractar de veure clar i trobar el camí veritable de solució del problema. No obstant, abans de començar, volem situar-nos i mostrar ja el camí que anem a recórrer.

Encara que molt modest i amb defectes, aquest és el primer estudi sobre el Priorat de caràcter exclusivament econòmic que apareix i està confeccionat amb base objectiva d'investigació i recolzat en l'elaboració de dades i materials recollits directament sobre el terreny. Aquesta primacia, doncs, ens és molt perillosa, així és que preguem als nostres lectors benevolença, i que tinguin el nostre treball senzillament per el que és: un primer assaig econòmic sobre el Priorat.

També voldríem fer notar, que les *xifres* econòmiques representen solament tendències, pocs moments exactes; en aquest sentit hem pres, doncs, tots els resultats parcials i totals, que hem rebut i elaborat.

Aquest estudi pot ésser relativament tan precís, degut a la gran homogeneïtat econòmica del Priorat. Apart unes mines a Bellmunt i altres a Porrera, tota la regió es troba baix l'influència d'iguals factors econòmics.

El problema del Priorat, al nostre entendre, és un problema d'acomodació econòmica. És un problema essencialment de benestar. Per a la seva solució integral requereix, no obstant, el concurs i la resolució de problemes d'ordre jurídic, fiscal i especialment enològic i comercial.

Invitem als literats a fer popular, i per tant més sentida i més compresa la crisi i la misèria que sofreix el Priorat, ja que en aquest estudi general econòmic no ens és permès estendre'ns en sentimentalismes.

Saben ja les persones que han efectuat algun treball d'investigació d'aquesta classe, el que costa obtenir les informacions que es desitgen i amb la precisió volguda. Per nostra part, no obstant, hem de manifestar nostra satisfacció i agraïment pels treballs que s'han pres, un nombre massa crescut de persones per a poder-les anomenar, amb el fi de facilitar-nos les dades que necessitàvem. De totes elles és, doncs, aquest treball. El camí que anem a recórrer serà el següent:

Anem a dir primer, en resum, què és el Priorat. Després procurarem averiguar la crisi del Priorat i llurs causes. Coneguda la crisi i llurs causes, passarem revista als seus principals efectes, tals com la reducció de la producció, l'absentisme, maltusianisme, repercussió en el règim de la propietat,

en la renda de la vinya, en el cost de la vida i en el tarannà de la vida; veurem també fins on ha estat possible arribar substituïnt cultius, i per fi com a últim efecte important trobarem que existeix en el Priorat un vertader impost sobre el capital... Conegudes ja les causes i els efectes de la crisi, analitzarem les possibles solucions i amb aquest anàlisi en el qual donarem ja el camí de solució, tancarem aquest estudi.

Què és el Priorat.—Es una comarca històrica composta pels set pobles que pagaven delme a l'antiga Cartoixa d'Scala Dei: Bellmunt, Gratallops, La Morera, Poboleda, Porrera, Torroja i Vilella Alta.

Geològicament el seu terreny està constituït per pissarres del silúric i es dona la coincidència o qui sap si és la lògica de la història, que pràcticament el Priorat històric coincideix amb el geològic.

Agricolament, és una regió eminentment vinícola. Les demés produccions: avellanets, ametlles, olives, etc., tan sols sumen un deu per cent del terreny total cultivable.

El rendiment és petit. Es terreny muntanyós i secà. Un cep del Priorat solament rendeix un deu per cent de verema de la que dona en un terme mig un cep de la *Conca de Barberà* o del pla de Reus i Tarragona. Igualment les avellanets en rendiment estan en la proporció de 1 : 10, comparat amb el rendiment dels avellaners del Camp.

No obstant, la vinya, és el cultiu insubstituïble en els terrenys del Priorat.

Enològicament, els mostos del Priorat es distingeixen per el seu elevat grau alcohòlic, però especialment i com a fet i fenomen característic, per la seva tendència a enranciar-se i a desprendre èters deliciosos. També la comarca enològica coincideix pràcticament amb les anteriors.

Socialment el Priorat és un cas típic de gran divisió de la propietat, però en cultiu extensiu. Extrems que no s'uneixen de cap manera econòmicament.

Per fi, les condicions generals econòmiques de valorització dels seus productes, són vendes petites, aïllades i prematures; manca de tècnica, de crèdit i de capital.

Les seves causes.—Amb breus paraules n'hi haurà prou per a fer-se càrrec de l'estat de crisi del Priorat. Fa tan solament 40 anys que el Priorat tenia una població doble que l'actual i una producció tres voltes major que la present. Ja veurem després, detalladament, a l'examinar els efectes de la crisi, l'estat actual de misèria.

Observem ara l'origen i les causes de la crisi del Priorat.

L'origen general de la crisi del Priorat, com a comarca eminentment vinícola pervé de la plaga filoxèrica, que es manifestà en tota la seva intensitat destructora en 1894. Heus aquí un document, que, mercès a l'amabilitat d'en Jaume Montlleó, propietari de Porrera, he pogut transcriure d'una nota del seu arxiu. Diu així textualment:

*El dia 27 de juny de 1893 vàrem descobrir la filoxera a la Solana de les vidues. Erem en Rabascall, Josep, les Vidues Celestí, en Formatger (jornaler de la casa) i el que subscriu. Vàrem restar glaçats. Després de veure el terrible microbi, amb fonda pena vaig exclamar: Pobre país!... (Aquestes dades poden comprovar-se en els números 16 de juliol i 16 d'agost de 1893, del *Bulleti Agrícola de la Província de Tarragona*).*

Ja en 1899, el citat propietari havia visitat l'Empordà amb el fi d'estudiar la filoxera, que ja existia en aquelles terres, acompanyat d'en Pius Simó i Joan Porqueres, de Vilella Alta. Allí pogueren deduir que el Priorat devia estar infectat però que els efectes no eren de consideració. Més tard tornà allí, acompanyat d'en Jaume Compte, de Torroja i d'en Celestí Fernández, de Porrera. La crisi aparegué, doncs, en el Priorat com la mort d'una persona que conserva la seva lucidesa. Com a catàstrofe inevitable.

El microbi de la filoxera, arribà al Priorat uns anys abans de 1890; però es declarà amb força destructora des de 1894.

Totes les vinyes resultaren anorreades. No obstant, en dos o tres anys, els habitants del Priorat realitzaren el gran esforç (colgant a terra tots els seus estalvis), de replantar amb ceps americans, una bona quarta part del seus vinyats derruïts. Aquest esforç no fou realitzat per tots els propietaris, i després no ha pogut continuar-se amb igual intensitat, així és, que actualment, en el Priorat solament hi ha un terç de la vinya que existia abans de la filoxera.

La filoxera ha reduït, doncs, en dues terceres parts, la capacitat productiva, en extensió, del principal i gairebé únic cultiu del Priorat. Ens trobem, per tant, davant d'una crisi de producció.

Si la crisi hagués consistit solament en una reducció de l'àrea cultivada, després d'efectuar-se l'absentisme subsegüent, el Priorat no *sentiria* la seva crisi, doncs si bé la producció absoluta hauria minvat, la producció relativa, es a dir, la producció per propietari seria un terme mig de l'obtinguda abans de la filoxera, i les utilitats, després d'uns anys per a amortitzar les pèrdues per despeses de replantació, haurien estat suficients per a viure sinó com abans, al menys en un estat no tan desesperat.

R. PERPINYA GRAU

Una nova fórmula de combatre la mosca de la fruita

Ens és grat poder donar una bona nova als conreadors de fruiterars.

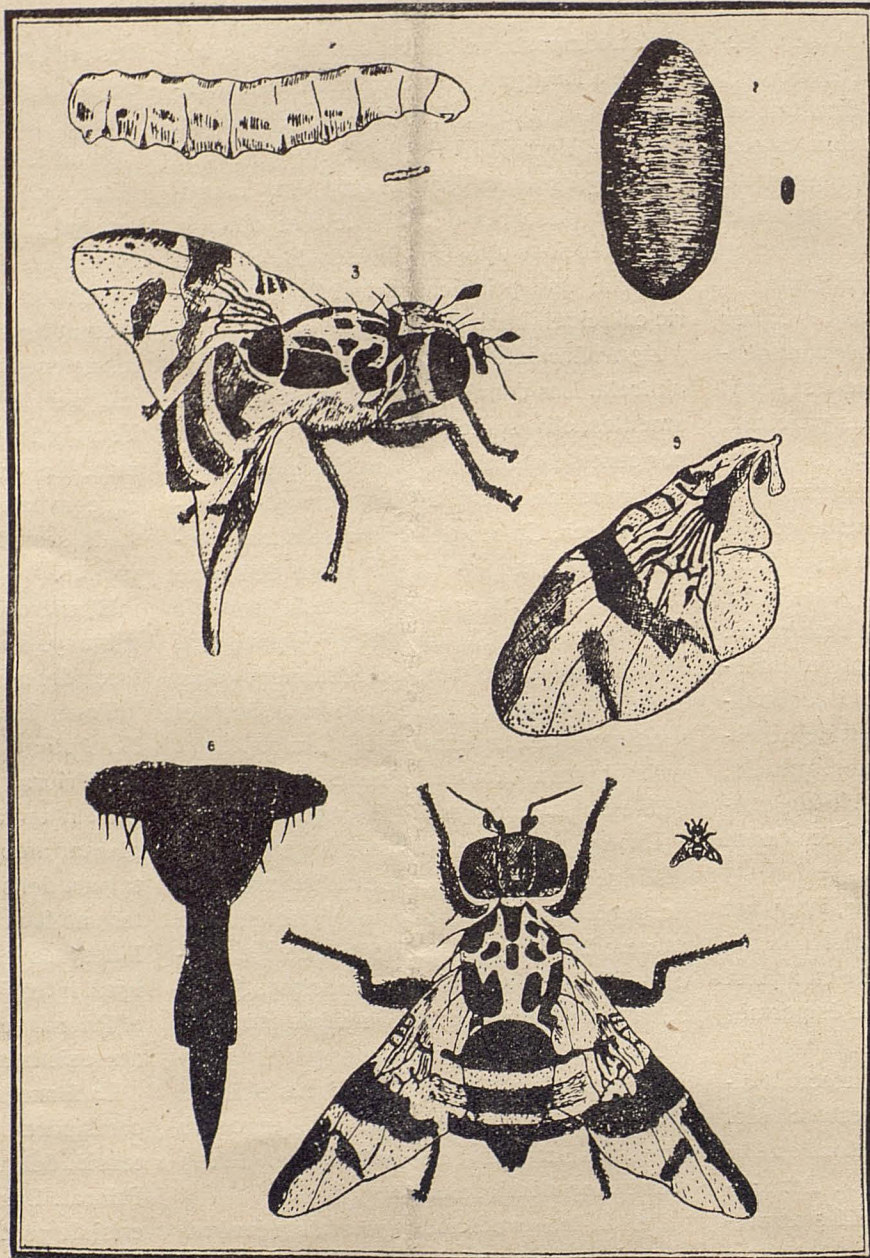
No es altre, aquesta, que haver-se trobat, segons sembla, la manera de combatre amb grans probabilitats d'èxit la tan temuda com perjudicial mosca dels fruïters, que d'uns quants anys ençà ocasiona greus estralls i pèrdues, així en les hortes i camps, com a les vinyes de raim de taula, cosa també que per dissort han pogut comprovar els parralers d'Almeria, els conreadors dels taronjers valencians i els productors del Llobregat i d'altres contrades i el propi que en altres menes semblants de fruites, sobre tot les que arriben a l'estiu i a la tardor, que per raó del cuc o corc, no poden aprofitar-se i van a parar al femer en grans quantitats, malmeses i podrides per la mosca.

¡Ho saben plà bé els colliters, les grosses pèrdues que sofreixen per tant destructor insecte! De sobres i, per pròpia experiència es donen compte que fins avui tots els recursos per a combatre-la han resultat endebades i que cap, d'una manera ja no absoluta, sinó sols satisfactòria els permet defensar-se del dípter tan perjudicial, i posar a cobert els quantiosos interessos que aquest insecte malmet tots els anys.

Doncs, bé; com ja ho hem dit, sembla que s'ha arribat a trobar el mitjà de posar terme a tanta dissort, mitjançant un procediment nou, senzill i no gaire costós, que està a la mà l'ésser emprat per tots els colliters.

Si a aquests els ha de produir una grossa satisfacció el coneixement d'una troballa de tanta importància, podran fàcilment comprendre que no ha d'ésser més petita la que nosaltres experimentem tenint en compte que com a colliters que som també podem gaudir-ne i si a això hi afegim, la missió que

ens està encomanada com a divulgadors de les coses agrícoles a les quals venim d'alguns anys dedicant-vos amb nostres recerques, no cal dir que ens és plaent tot quant contribueixi a impulsar la prosperitat de l'agricultura nostrada.

Mosca Mediterrània (*Ceratitis Capitata*). — 1. Larva. - 2. *Ceratitis Capitata*, Crisàlide, molt augmentada. - 3. Insecte mascle. - 4. Femella. - 5. Ala. - 6. Trepant

La circumstància d'ésser en la present ocasió dels primers, *sinó els primers* d'Europa, en fer arribar al públic agrícola el procediment,—amb molts fonaments—, per a salvar les collites fruïteres dels estralls de la mosca, sinó en absolut, quant menys en grans proporcions, ens ompla de goig.

Però, posant terme a la nostra emoció, hem de fer via, el que ens porta a expressar que tenim gairebé la certesa de que

som arribats sinó al terme absolut de la resolució del *problema de destruir la ceratitis*, al menys al de reduir considerablement llurs estralls i estar en vigílies d'evitar-los del tot. L'assumpte, com es de veure, té una transcendència extraordinària; per considerar-ho així i per a que ho puguin apreciar igualment els agricultors als quals aquest tema interessa, oferirem a la seva consideració els motius que ens porten a alimentar els optimismes dels quals estem posseïts en els moments actuals sobre aquest particular. Una dissertació s'imposa a fer abans que tot.

Es aquesta la que segueix:

Fa cosa d'un any que la casualitat ens portà a asabentar-nos que també en els països americans la mosca de les fruites era objecte de constant preocupació dels conreadors i que, com succeí als parralers d'Almeria entre nosaltres, la contaminació a Amèrica feia que prenguessin els governs d'aquells països mesures tan radicals per a lliurar-se de les invasions de la mosca i que el comerç de fruites de certs països quedés gairebé anulat del tot. Xile, entre altres, amb llurs disposicions, inferia mortal copsada a la producció fruïtera del Perú, perdent aquest el mercat principal dels seus préssecs i d'altres fruites. L'Argentina, també contaminada de la mosca, trobava dificultats en altres indrets per a poder exportar llurs produccions fruïteres i així altres països. En aquestes circumstàncies, i veient que per iguals motius estàvem nosaltres amb perill de perdre els mercats importadors de les nostres fruites arribàvem en coneixença que un entomòleg anomenat Ville,

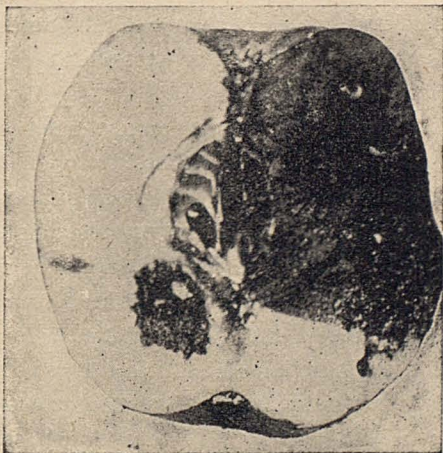
després d'uns anys d'assajos infructuosos havia aconseguit una fórmula que donava resultats positius contra la *ceratitis*, amb la qual s'evitava que les fruites fossin atacades per aquest insecte. Les virtuts de la fórmula, s'havien posat a prova a l'Estació Experimental del Perú.

Els arbres sotmesos a la mateixa en aquests establiment oficial i d'una manera especial amb els presseguers, no solament permetien que arribessin a madurar d'una manera per-

fecta i normal, sinó que quedaven lliures de la *gusanera*, expressió que es dona al Perú per a significar l'estat de descomposició de la fruita ocasionada per la mosca i que nosaltres coneixem amb el nom de *corc* o *cuc* de la fruita.

Desconexíem el procediment i la fórmula de l'entomòleg americà que permetia arribar a resultats tan satisfactoris i amb el desig de conèixer-la tinguérem la pensada de sol·licitar tots els detalls del sistema mitjansant dades del director de la revista agrícola i ramadera, portantveu d'aquests interessos en el Perú i amb quina revista venim sostenint, ja d'anys, intercanvi de publicacions.

La reposta de nostre confrare no es féu esperar i era en extrem satisfactòria; el procediment donava resultats complets; llur eficàcia quedava demostrada amb els arbres, els quals sotmesos al tractament, llurs fruites es lliuraven dels atacs de la mosca, però se'ns deia que aquesta mosca era l'*Anastrepha fraterculus*, Wied, però que desconeixien la virtut que la fórmula Ville pogués tenir per a combatre amb eficàcia la mosca *Ceratitis Capitata*, Wied que era la que a nosaltres ens interessava, per ésser la que aquí coneixem. Al Perú, se'ns afegia, tenim la *Anastrepha*, però no sabem res de la *Ceratitis*. Es l'*Anastrepha*, segons s'ens informava la que en aquells països

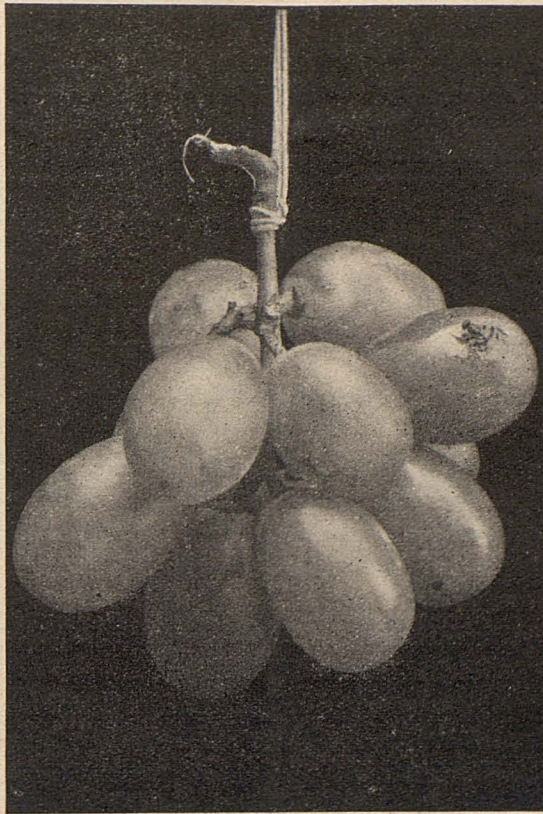

Aspecte d'una fruita atacada per la *Ceratitis Capitata* (Mosca del Mediterrani)

limitrofes ocasionava els estralls, però que res podien dir-nos de la *Ceratitis*, per no existir allí llurs invasions. Hem de confessar que si la informació que ens feia nostre amable i servicial confrare ens deixava complaguts, per altre costat ens produïa una decepció. Res haviem avançat en el camí de les nostres investigacions: es tractava de dos insectes diferents. D'antuvi quedàrem perplexes, però reaccionàrem més tard.

¿No podria ésser—ens preguntàvem,—que el que sembla contradictori no sigui més

que un mal entès, degut a confusions en la classificació científica de les dues menes de mosques? ¿No podria ésser que la que allí

Raïm, en el qual pot veure's una femella de *Ceratitis Capitata* dipositant un ou

es designava científicament per *Anastrepha*, fos la mateixa que aquí coneixem per *Ceratitis*? I si més no, fins i admetent que es tractava de dues mosques diferents, ¿no podria donar-se el cas, tenint en compte llurs similituds en vida i costums, que la virtut de l'insecticida Wille fos igualment eficaç tant per l'*Anastrepha* com per la *Ceratitis*?

Aquests dubtes ens decidiren de moment a no fer públic el procediment, per a no exposar-nos a l'error. Així amb aquesta indecisió, ha transcorregut com a cosa d'un any. Però, veus aquí, que de poc han sobrevingut coses i circumstàncies noves que ens fan modificar el criteri, i contràriament a aquell punt d'albir, entenem ara que és convenient que tothom se n'enteri.

Fruita mig partida mostrant larves de *Ceratitis Capitata*

Ens explicarem: Fa pocs dies retornàrem a nostra Pàtria després d'una excursió que ha durat una mesada per terres africanes;

entre altres, recollíem allí la interessant nova que en les contrades del Sud del Continent negre, s'exportaven a Anglaterra préssecs i altres fruites, sanes i del tot exemptes d'alteració amb tot i existir en tals regions la mosca de la fruita, la *Ceratitis*. Això ens sosprenqué i va moure'ns a fer investigacions per a arribar a conèixer el sistema que allí s'emprava per a obtenir resultats tan excel·lents.

Varen facilitar-nos la fórmula insecticida de la qual és servien els fruticultors africans, fórmula que amb tota cura guardàrem amb el propòsit de confrontar-la amb la que se'ns havia facilitat abans, del Perú. Arribats a nostra llar així que tinguérem un moment oportú, passàrem a confrontar la que podríem nomenar peruana, del doctor Wille amb la qual havíem recollit en les terres algerines. La sorpresa que experimentàrem fou gran, les dues fórmules eren gairebé idèntiques; tenien de comú no sols els ingredients, sinó fins les quantitats que les integraven. Era suficient donar-hi una ullada per a quedar convençuts de la certesa de nostra apreciació.

Vegeu, sinó, comparant ambdues fórmules:

Fórmula Wille, del Perú

Carbonat de coure	50 grams
Sucre de canya sense refinar (roig)	160 "
Melassa de canya	260 "
Aigua	10 litres

Larva de *Ceratitis Capitata*

Deposicions de la *Ceratitis Capitata*

Fórmula Sud-Africana

Carbonat de coure	3 quilos
Melassa de canya	19 litres
Sucre roig	11'250 quilos
Aigua	741 litres

Reduint i igualant les quantitats es veu la similitud dels components de les dues fórmules. I davant de tanta coincidència s'ha de veure la raó en la qual es recolza la nostra determinació de donar a conèixer la nova recepta que reuneix amb llurs prestígis les probabilitats d'èxit en la lluita contra l'insecte destructor de la fruita.

Queden explicades les circumstàncies que ens posaven en camí de conèixer el remei, no direm miraculós, però, sí, afortunat; i ara que llur descobriment li treu tot el que se li podria donar un caràcter enigmàtic, solament ens resta afegir la manera d'aplicar-lo.

Això ens ho faciliten les pròpies instruccions del seu inventor, l'anomenat entomòleg Wille i de les quals ens assabentàrem en ocasió de la nostra estada a les terres del nord d'Àfrica.

Diu el doctor peruà: S'aplica el líquid insecticida emprant els aparells polvoritzadors d'us corrent, provistos de la corresponent bomba. Els arbres es tracten així que la fruita va a canviar de color i, *una vegada cada setmana*, fins a la collita. Es calculen les despeses en un quart de quilo de líquid per arbre, terme mig. Recomana l'autor del procediment que es tractin tots els fruiters de les comarques i que siguin tots els colliters els que els polvoritzin. Solament així és com pot aconseguir-se que les fruites quedin lliurades de la *gusanera* amb tanta seguretat com ho són les fruites que es cobreixen amb sacs o paperines de paper o de teixit metàl·lic per a privar que l'insecte pugui depositar els ous en les mateixes.

Conegudes les instruccions de l'anomenat doctor Wille, solament ens resta completar aquesta informació amb les dades recollides en nostre viatge. I d'aquestes assenyalarem les que anem seguidament a exposar.

Infeccionada l'Àfrica del Sud per la mosca de la fruita, el tractament que ha adoptat aquest país, tractament millorat a la Florida, segons els entomòlegs, dona resultats extremadament satisfactoris. Deu observar-se que l'Àfrica del Sud exporta importantíssimes partides de préssecs a diferents mercats d'Europa, lliures totalment de la mosca.

El tractament està fonamentat en la biologia de la *Ceratitis*, la qual després de nascuda i abans de pondre, s'ocupa de proveir-se dels aliments que necessita per viure, invertint en aquesta tasca alguns dies. Aquesta necessitat, es té amb compte i dona lloc a que és procuri satisfer llur apetit, donant-li aliments tòxics abans que els trobi en les fruites madures. I d'aquí la fórmula que hem donat a conèixer, que atreu els insectes i els mata així que els saboreja per quedar la *mosca emmetzinada*.

El líquid es prepara: dissolent primer la melassa que ha d'ésser la que s'obté de la canya dolça, així com el sucre roig. A aquestes dissolucions s'hi afegeix el carbonat de coure, que també s'haurà fet dissoldre i per últim, l'aigua necessària fins a completar el volum corresponent.

Les aplicacions han de fer-se així que les fruites en madurar, van a canviar de color.

Aquestes polvoritzacions grosseres que substitueixen els àpats emmetzinats, donen millors resultats que aquests; no exigeixen vigilància ni demés atencions, en una paraula, són més avinents i fàcils d'aplicar.

Es deuen fer dos o tres tractaments als

arbres. El carbonat de coure agent destructor, a les dosis que s'usa, no presenta cap perill per a les persones.

Un agricultor de Tunis conegut de l'Enginyer hortícola R. Palazzoli, que assajà el darrer octubre aquest nou procediment, va manifestar-li que en restava molt compla-

gut i satisfet. Fins aquí les notes que recollírem.

Ara, i per acabar, diem nosaltres:

Tant de bó que siguin molts els pagesos de la nostra terra que puguin fer-nos al seu temps semblants manifestacions.

RAUL M. MIR

EL QUE DIU LA PREMSA

Aspectes de la Reforma Agrària

Aquest cinquè projecte de reforma agrària, que el Govern presenta a la discussió i aprovació de les Corts, està infeccionat del sentit catastròfic d'aquelles Bases de la Comissió Tècnica, inicials de la reforma, inspirades principalment pel senyor Pasqual Carrion, que, de pupista i candidad en les eleccions avortades del general Berenguer, esdevingué l'any passat un catecumen comunista. Pecariem d'injustos si no reconeguésim que és millor que els anteriors projectes, per bé que això no vol dir que sigui mitjanament acceptable.

El defecte fonamental, al nostre entendre, del projecte, radica en el seu exclusivisme estret i esquitit. Cenyeix i supedita la reforma agrària, dintre el cercle d'una substitució de propietaris com si d'aquest fet, per molt que aquests es pluralitzessin amb l'esmicolament territorial, n'hagués de pervenir el benestar del camperol, el del desposseït, l'increment de la riquesa i el millor repartiment de la mateixa. Adhuc dintre d'aquesta òrbita no ha sabut el projecte elevar la seva orientació envers la revisió del concepte tradicional de la propietat i la reorganització jurídica de la mateixa.

Però entre els factors que integren l'economia rural cal atribuir a la producció i al consum tanta importància, al menys, com a la propietat i al treball i sense el consum no pervindria de la producció cap utilitat.

Aquestes veritats tan senzilles les oblida enterament el projecte, el qual sembla indicar que la resolució dels problemes agraris depèn d'un sol factor i encara d'un canvi dels termes personals del mateix. I no és això.

La resolució, o al menys l'endagament dels problemes agraris, depèn d'una reforma agrària integral. Han de plantejar-se i encarrillar-se envers una solució, pròxima o remota, els grans problemes de la propietat i del treball, de la producció i del consum. Oblidar, com fa el projecte, alguns d'aquests factors, és

complicar i enverinar el problema i enganyar el poble.

Cap trajectòria veiem en el projecte respecte els sistemes i els mitjans de l'explotació de la terra, ni sobre l'elaboració i transformació de productes, principalment en l'ordre cooperatiu i l'aprofitament de fruits, ni es dibuixa el començament d'una organització de crèdit i d'ensenyament per a fer possibles i fecundes aquelles finalitats, ni es pensa per casualitat amb les espinoses qüestions relatives al consum mitjançant una política de valorització i sanejament dels fruits, amb els problemes difícils i complexos d'ordre interior i exterior que comporta. Perquè el projecte, en realitat, al menys en les línies rectrius, és una traducció, una còpia més o menys servil, d'altres reformes agràries europees, especialment la romana. I en això radica un altre dels seus capitals defectes. Ens han fet un vestit i aquest vestit no ens ve a la mida.

La causa determinant de la reforma agrària en gairebé tots els països europeus que l'han realitzada ha estat la nacionalització dels bens anexionats de resultes dels canvis de fronteres i de la constitució de nous Estats arrant de la guerra gran, de manera que per més que moltes d'aquelles reformes es troben infiltrades de sentiments irrespectuosos contra la propietat, no anaven contra la propietat sinó contra el propietari, sovint el gran propietari estranger i adversari durant la guerra, ultra que la proximitat de molts d'aquells països amb Rússia, allavors en plena aurora comunista, aconsellà als legisladors violentar el dret del propietari en defensa, a la vegada, de la independència del territori nacional, del qual n'estaven naturalment geloses les noves nacionalitats, i del perill moscovita.

L'orientació de donar terres a qui en vulgui sense lesionar interessos legítims, planteja un problema irresoluble. El projecte resol la contradicció decantant-se contra la legitimitat que és igual que decantar-se, gairebé sempre, contra la justícia. Citarem, a l'atzar, la solució de capitalitzar les rendes ami-

llarades per obtenir la valorització de les terres expropiades, la de les ocupacions temporals, que a l'ensem que atropellen drets legítims perjudiquen la continuïtat i els rendiments de l'explotació agrícola i la doctrina incongruent relativa al dany i a les millores que faci en les terres ocupades el camperol assentat. Si el camperol torna la terra al propietari amb danys i desmillores de qualsevol mena, el propietari no serà indemnitzat perquè el camperol i la Comunitat seran insolvents i, en canvi, si el camperol fa millores, de més o menys discutible necessitat i utilitat, el propietari, naturalment, solvent, les haurà de pagar, tot i que el propietari no les hagi volgut i que tal vegada la seva economia familiar no li permeti aquella despesa.

Però Espanya no es troba, afortunadament, en el cas de cap d'aquests països centre-europeus abans al·ludits i no ens venen bé les còpies al natural. Més encara. L'abandó en què ha tingut sempre l'Estat a l'agricultor, la manca gairebé absoluta d'una política intel·ligent i protectora del mateix, la reconeguda incompetència oficial, aconsellaven emprendre, amb miraments, una reforma agrària integral en lloc de la reforma parcial, esquifida, incomprensiva i enterament ineficient que han projectat. Però s'ha preferit sembrar Espanya de llavors exòtiques i introduir en el projecte essències socialistes que faran cara, antieconòmica i desballestadora la reforma, si no és que actüi d'estimulant d'una revolució social extremista que els països veïns de Rússia, amb la reforma agrària precisament, aconseguïren evitar.

ALBERT TALAVERA

D'Aires de la Conca

Plaga dels alls

Es prou sabuda la importància de la producció d'alls en algunes comarques, apart de la valenciana, la de Banyoles i la del Penedès.

Una bona part d'aquesta producció s'exporta a l'Argentina, Cuba, Puerto Rico, Santo Domingo i Brasil, competint avantatjosaament amb els alls d'altres països.

Però l'any passat va presentar-se una plaga que malmet el producte i el desacredita en aquells mercats. La casa exportadora *B. Fonseca, Germans*, ha fet moltes gestions per tal de cridar l'atenció i defensar-se de la plaga, que va obligar en 1931 a les autoritats sanitàries argentines, a prendre determinades mesures, que és de témer que s'hagin d'intensificar i generalitzar en la campanya vinent.

Es varen cremar considerables partides i la resta fou passada a estufes de desinfecció. No cal dir els perjudicis que aquesta situació ha portat ja i pot portar en l'esdevenidor.

Es tracta d'un insecte anomenat científicament *Brachicercus Algius*, que s'alimenta d'all. Demanada la intervenció de l'Estació de Fitopatologia Agrícola, dirigida per l'expert senyor Nonell, ha manifestat que es proposa seguir la biologia de l'insecte per a intentar mitjans de lluita; de moment diu el que segueix:

L'insecte adult ha d'aparèixer a la primavera i després de la unió sexual, la femella verifica la posta, dipositant els ouets en les fulles baixes dels alls; passats alguns dies, el nombre dels quals s'haurà de precisar, neix una petita larva que es dirigeix cap als bulbs; alxò ha de tenir lloc prop dels mesos d'abril i maig; arribat juny es transforma en crisàlide i després en insecte perfecte, romanent ja en els bulbs, passant després a formar part als forcs o bé es dirigeixen cap a un lloc abrigat i sota terra durant la tardor o hivern en el qual es transforma en crisàlide i després en adult, fent la seva aparició arribat el temps de primavera.

Mitjans de lluita. - 1. En primer lloc hem d'aconsellar un minuciós registre en els forcs, treient les cabeces amb bulbs atacats i cremant-los de seguida.

2. En plantar els alls, tingui's cura de seleccionar-los, cremant els que siguin averiats.

3. A partir de mitjans de març i fins a darrers de maig, és convenient polvoritzar les fulles amb la solució següent:

Arseniat neutre de plom. . . . . 500 grams
Goma aràbiga . . . . . 200 grams
Aigua . . . . . 100 litres

La goma aràbiga, ha de dissoldre's en 3 litres d'aigua calenta i una vegada freda s'afegeix a la solució arsenical formada per 97 litres d'aigua i mig quilo d'arseniat de plom. Remeni's cada vegada que s'omple el polvoritzador i apliqui's amb tota cura dirigint la polvorització a les fulles baixes.

4. Convindria formiguejar el terreny durant la tardor i hivern, per a destruir les crisàlides i insectes que passen part de llur vida a terra.

5. Com a mesura profilàctica seria convenient deixar uns anys sense plantar alls en els focus on amb més intensitat es manifesti la plaga. També les regades amb sulfocarbonat potàssic i les injeccions del sulfur de carbon les considerem dignes d'assaig.

Insistim en la necessitat d'observar amb detall la biologia de l'insecte, amb aquesta finalitat hauria d'escollir-se algun camp d'observació, tasca que ens proposem realitzar en la campanya vinent.

(De la Revista del Institut Agrícola)

Càlcul interessant i oportú

El propietari agricultor en Baltasar Romà, de Cubells (província de Lleida), ens ha enviat una comunicació, de la qual treiem les següents notes, que demostren les dificultats que han de vèncer en aquests temps els que han de dedicar-se al noble art de la terra. El lector observarà tot seguit l'enorme diferència que hi ha entre l'important augment que ha experimentat el preu de les mercaderies que ha de comprar l'agricultor comparat amb el petit i de vegades nul que han tingut les que pot vendre per obtenir els mitjans d'adquirir el que necessita i encara en ocasions el preu d'aquestes ha disminuït i tot.

	Any 1915 Costava Ptes.	Any 1930 Costa Ptes.
Un vestit de vellut.	30'00	60'00
Un vestit de llana.	50'00	125'00
Unes espartanyes.	1'00	2'25
Un parell de mitjons.	0'50	1'50
Una camisa	5'00	10'00
Un metre de cotó.	1'00	2'50
Una dotzena d'arengades	0'30	1'20
Un quilo de bacallà.	1'00	2'50
Un jornal de treballador.	2'30	6'00
Un jornal de paleta.	3'50	9'00
Una bèstia de treball.	960'00	1920'00

Ademés, la contribució ha augmentat en aquest període un 56 per 100 i els pressupostos municipals en un 200 per 100 i les cèdules en un 100 per 100.

En canvi, els productes que ven l'agricultor han experimentat només els següents augmentos:

	Any 1915 Valien Ptes.	Any 1930 Valen Ptes.
100 quilos de blat	34	50
100 quilos d'ordi.	30	35
100 quilos de civada	28	31
100 quilos d'oli	190	150
100 quilos d'alfals	14	10

El nostre amable comunicant ha tingut en compte, en fer els seus càlculs, els preus i productes de la seva comarca. Si el càlcul l'extenem a comarques més properes a Barcelona, la diferència encara serà més notable, doncs haurem de comptar els jornals dels treballadors de la terra fins a 8 pessetes i els de paleta fins a 12 pessetes i trobarem productes com el vi que en 1915 es pagava a 2 pessetes grau i càrrega i avui es paga a 250 pessetes. Això ha fet que els arrendaments en diner tampoc no hagin augmentat en proporció, perquè el cultivador tampoc no ha pogut augmentar el preu dels productes de la terra arrendada proporcionalment a l'augment dels altres productes. En l'enrenou actual de la revisió de contractes s'està demostrant clarament com el suposat augment fet pels propietaris no és cert i per ai-

xò són tan escasses les rebaixes en els preus d'arrendament fetes pels Jutjats de Primera Instància en els dits judicis i les poques que fan són a tipus que no arriben al 20 per cent.

Tot això demostra que el vertader camí per a resoldre la crisi agrària no es fer barallar propietaris i pagesos, sinó aconseguir que els productes de la terra tinguin el valor proporcional a les altres mercaderies i aleshores uns i altres tindran els seus ingressos

proporcionals en valor a les seves despeses.

Un altra conseqüència que es dedueix d'aquests càlculs és la injustícia de l'augment en la contribució rústica que intenta el ministre d'Hisenda actual, quan la terra no ha gaudit dels beneficis d'augment de preus que han gaudit altres béns i si els dits augments, els càlculs que deixem fets seran encara més desnivellats.

(De la *Revista de l'Institut Agrícola*)

sa de dues centúries el senyor de Voltaire, que ja en aquell temps es tenia per un bon republicà.

Contra els mosquits

Un regidor vienès ha proposat un procediment curiós i de molta eficàcia per a atenuar les plagues estiuenques de mosquits en tots els països. Consisteix el procediment en habilitar una torre en cada ciutat o poble amb rates-pinyades.

Aquests mamífers nocturns, s'encarreguen de destruir, gratuïtament, als molestos i petits enemics de la tranquil·litat i de la salut humana.

Cada rata-pinyada té capacitat per a devorar 40 ó 45 mil mosquits en un terme de temps molt curt.

Per a que les formigues no pugin als arbres

Dels medis per a que les formigues no pugin als arbres, l'aconsellen:

Primer: Barrejar en un litre d'aigua, 30 grams d'oli i 5 grams de carbonat de sosa i aquesta barreja aplicar-la a les soques i branques amb un pinzell.

Segon: Fer una pasta prenent una part de grassa i dues parts de clorur de calç, aplicant-la al peu de les soques, formant un anell que privi el pas de les formigues. Quan el clorur ja no put, refer l'anell.

Tercer: Barrejar calç i naftalina en pols i empolsar les branques i les soques.

Com s'enganyen les gallines i no és conte

Oh, les gallines!... Víctimes de llur vanitat, no poden estar-se de fer saber a tothom llurs proeses!...

Què fa la gallina així que ha post un ou? Cantà i crida més fort que cap poeta quan ha trobat una rima. A més, cap gallina realitza la seva feina a les fosques; de cap manera a les tenebres. Cap gallina fa els ous que no hi hagi claror.

Satisfereix aquest caprici o necessitat, em costa cada hivern un grapat de pessetes. Així que el dia s'escursa, reclusa la producció dels ous, i en els mercats se n'hi porten menys, i els que volen ous frescos han de pagar-los dues o tres vegades més cars que a l'istiu.

Això ha fet que alguns enginyosos hagin buscat i arribat a descobrir el *truco* de la gallina i obligar-la a sotmetre's a una producció arbitrària.

RECERQUES PRACTIQUES

Mestresses de casa de pagès: aprofiteu les fruites

Els que disposen de nevera o refrigerador, els és fàcil durant els mesos d'istiu, conservar tota mena de fruites; també però, sense aquells utensilis poden conservar-se tot l'any preparant-les aquelles en forma de confitures i conserves. Es una manera de poder comptar a l'hivern amb postres variats i barats.

Uns pots de vidre amb tapa assegurada per a que l'aire no s'hi fiqui, i seguint el procediment Appert, tota casa de camp pot proveir-se amb abundor de dolços variats i exquisits utilitzant fruites que no es venen per no ésser presentables per algun defecte o per altre causa.

L'aprofitament de fruites en aquestes formes està molt generalitzat en molts països. Es una costum que permet realitzar economies gens despreciables, i que convindria que es generalitzés força en totes les nostres cases de pagès, tan pels estalvis que així s'obtenen com per abastar i deixarles ben proveïdes de *postres* delicats i variats. Bó seria que ho tinguessin en compte les mestresses.

Voltaire i la República

Veus aquí una historieta que deixà escrita el cèlebre Voltaire:

De molt temps, hi havia a França un propietari que treia de la seva petita hisenda una renda de 40 escuts.

Una cruel contrarietat vingué a apenar a aquest modest rendista. Deixem que ell mateix ens la conti:

«Cregueren alguns que havien tingut la sort de convertir-se, sense pensar-ho en governants de l'Estat, en dictar edictes que constitueixen la potència legislativa i executiva en el qual funden el seu poder, en dir

que l'Estat és coopropietari de la terra i, per tal raó, que li pertany la meitat del que jo menjo...

Conseqüència d'aquesta doctrina, resulta que el rendista dels 40 escuts, hagué de pagar amb la meitat de llurs recursos. No pogué, com és natural, complir i, com a càstic, el ficaren a la presó més propera.

Al sortir-ne, va trobar-se amb un ricatxo conegut que li manifestà que posseïa quatre centes mil lliures de renda.

—Quatre centes mil lliures de renda? Així vós en pagueu cent mil a l'Estat—li digué el terrassà.

Però l'altre, per tota resposta, va posar-se a riure.

—Jo—li digué—voleu que contribueixi a les necessitats de l'Estat?... Jo no posseeixo un pam de terra; tota la meua fortuna la constitueixen contractes, bitllets d'emissions i de banc; jo, a l'Estat, no li dec res; sou vós qui li heu de donar la meitat de la vostra subsistència, vós que sou tot un senyor propietari de terres...

No acabant de convèncer aquestes raons a l'home del camp, l'adinerat seguí dient:

—Si el Ministre d'Hisenda em fes pagar els impostos, mereixeria considerar-lo com imbècil que no es dona compte que tot bé de la terra i que no sap calcular. El diner, els bitllets, no més són instruments de canvi; si després d'haver establert un impost únic sobre els aliments, encara vingués a reclamar-me diners, no compreneu que equivaldria a demanar que pagués dues vegades per un mateix concepte?

I acabà nostre millonari, així:

—Pagueu, amic, vós que disfruteu sense mals de cap d'una renda clara i neta de 40 escuts; serviu bé a la Pàtria, i si voleu, veniu algun dia a dinar amb els meus criats.

Res calia contestar a semblants arguments i per això nostre rendista acotà el cap i va marxar... després d'haver pagat.»

I aquí teniu contada l'història de l'home dels 40 escuts, tal com la féu conèixer fa co-

La solució per a arribar-hi ja no és cap secret. Queda reduïda a que dongui ous durant tots els mesos de l'any.

Bé, dirà algú; però això, com s'aconsegueix? Doncs, molt senzillament, per medi de l'electricitat.

Primerament fóu a Amèrica, en certes grans explotacions avícoles, on es comprovà que amb l'electricitat se les podia enganyar i que no havent-hi ja hivern, tenien de fer ous tot l'any, doncs que els dies no s'escursaven. I això es logra allargant artificialment el dia.

No es vagi a creure que això sigui un conte; no, és la pura veritat; veritat experimentalment comprovada, que il·luminant els galliners amb llum elèctrica unes hores en fer-se fosc, les gallines ponen més ous.

Cal dir, no n'hi ha prou de il·luminar unes quantes hores els galliners, es fa necessari donar-los-hi la il·lusió del crepuscle.

Si solament se'ls hi donés claror fins que acaben de pondre, sorpresa la gallina per la fosca sobtada, no buscaria la perxa per a dormir. Fent de manera que la claror, de mica en mica i automàticament, sobrevingui, es produeix un crepuscle artificial i se li dóna la impressió mateixa de la fosca deguda al sol quan s'apaga.

La il·lusió és completa, i a judicar pels resultats que s'obtenen en l'allargament i millora de la posta, sobre tot a l'hivern que és quan més es paguen els ous, fa suposar que el *truco* d'allargar-se el dia dels galliners enganyant així a llurs pensionistes, passarà a convertir-se en una pràctica corrent.

Tothom hi guanyarà; els avicultors amb l'augment de producció i els consumidors tenint més a la mà el poder disposar d'ous frescos.

Per a preservar-se dels mosquits

Per corregir certs defectes de les mosquiteres de glassa, és convenient passar-les per un bany de silicat; d'aquesta manera, poden substituir les teles metàliques que es col·loquen a les finestres i obertures de les habitacions per a deixar pas a l'aire i a la llum.

La glassa es fixa seca amb unes puntes en el bastiment de les finestres, i allavors amb un pinzell s'hi dóna una mà de solució de silicat de potassa, que s'hagi previament fet dissoldre amb igual quantitat d'aigua.

Es necessari fer aquesta barreja, doncs si es fes us del silicat tal com el venen, taparia completament els forats de la glassa formant-se un envidriat.

Com sigui que el silicat restreny la glas-

sa, ha de procurar-se que no sigui molt espessa.

Les teles silicatades s'assequen en una hora; es fan molt sòlides i resistents a l'aigua. Un tros de glassa de 50 centímetres quadrats aguanta un pes de 20 quilos sense esbotzar-se i fins aguanta els cops força violents mentres no es donguin amb objectes puntxaguts o que tallin. Les glasses preparades amb silicat ofereixen també la condició d'inflamar-se amb dificultat i solsament ho fan quan s'encenen per algun estrip.

Encalcineu les terres si voleu bona llet

El doctor berlinès Gagel, diu:

La importància que presenta un aliment que contingui calç en abundància, ho vàrem aprendre amb grans sacrificis durant la guerra i mentres va durar el bloqueig d'aliments, degut a la penúria de llet, que cada litre porta un gram de calç.

La manca de llet donà lloc a que moltes criatures emmalaltessin de l'anomenada *mallaltia anglesa*, caracteritzada sobretot per tornar-se tous els òssos, limitats, sense solidesa, ni força, brincant-se fàcilment de tal manera, que les criatures de tres i de quatre anys, no podien caminar.

Conclusió: la llet és un aliment ric de calç; per tant, per a produir bona llet, s'han d'encalcinar bé els prats.

La sal per a millorar els farratges

L'us de la sal es recomana per a atendre una exigència imperiosa que senten els homes i les bèsties. La sal és, a la vegada, un condiment que ajuda a digerir els aliments excitant l'apetit dels animals, augmentant la secreció de la saliva i del suc gàstric; afavoreix la salut, l'engreix, la producció de llet, tot i donant més vigor per al treball.

Tots els aliments del bestiar, contenen sal; però en la majoria dels cassos en proporció escassa. Per a la millor conservació dels farratges, sobre tot quan aquests es recullen mullats per les plujes, la sal presta grans serveis.

Una de les formes més racionals per a donar la sal al bestiar, consisteix en salar els farratges al conduir-los als magatzems o sitges on s'han de guardar. Procedint d'aquesta manera d'un sol cop es logren dos resultats, doncs així automàticament es dóna sal al bestiar i a la vegada es millora la qualitat del farratge, fent que es mantingui més temps en condicions de bona conserva-

ció. Salar les herbes d'alimentar el bestiar és una operació que mai serà prou ben aconsellada. Certs països tenen la costum de salar únicament els farratges més o menys malmesos per les humitats, no donant-se compte que els farratges collits en bones condicions, guanyarien molt si es salessin. Tenen millor vista, guarden un color verd més fosc, són més nutritius i es conserven més temps.

Les proporcions que s'han de guardar en llur repartiment es redueixen a una centèsima del pes de la collita o sia: per cada 100 quilos de farratge, 1 quilo de sal.

Les despeses que això ocasiona són molt reduïdes comparativament a les aventatges que es logren al salar els farratges per al bestiar.

El pelitre insecticida

No és d'ara, sinó de temps, que es coneixen les virtuts insecticides del *Piretre* (pelitre) per a combatre certs insectes. Les investigacions d'aquests anys darrers han posat de manifest que l'acció tòxica del piretre és deguda a la *pelitrina* que contenen determinades varietats de crisantems. Són indicades també aquestes plantes per a l'embelliment dels jardins.

Reclamen terres calisses i perquè prosperin bé no hi ha més que rasclar de tant en tant les terres i evitar les males herbes. Cuidant-les així les plantacions de crisantems poden tenir una durada de vuit anys.

Les flors, una vegada seques, ben polvoritzades, s'utilitzen per a fer-ne pastes i succs insecticides que aplicats als fruiters els lliuren dels pugons i d'altres insectes. Els pugons cotoners de les pomeres i dels rosers es combaten amb èxit amb solucions d'aquesta mena.

L'acció tòxica de la pelitrina és molt gran. En la proporció d'1 per 10.000 per exemple, és mortal per moltes orugues, com també per a la *cochil·lis* i l'*eudemis* de la vinya i altres.

El conreu del crisantem insecticida caldria que s'estengués.

Cal esperar que prendrà volada, ja que a més de les aplicacions que pot tenir entre els agricultors, les pelitrines estan cridades a ésser molt perseguides pels adroguers, apotecaris, perfumistes, etc., que en faran cada dia més consum.

El crisantem, per altra banda, és planta vistosa i les seves flors amplien la visualitat dels jardins.

Amb poca cura reïx bé i no és gens costosa ni molesta la collita i conservació de les seves produccions utilitzables.

NOTES INFORMATIVES

Primera Assemblea General de la Unió de Sindicats Agrícoles de Catalunya

Amb extraordinària concurrència tingué lloc en el Teatre del Bosc, d'aquesta ciutat, la primera Assemblea general ordinària de la Unió de Sindicats Agrícoles de Catalunya. Hi eren representats 520 Sindicats afiliats a la U. S. A., que representen uns seixanta mil pagesos.

Prengueren seient a l'estrada, el senyor Carles Jordà, president de la U. S. A. C., acompanyat dels membres de la Directiva de la dita agrupació, senyors Ferran Zulueta, Ramon Vidal, Pere Cabot, Ramon Nubiola, Jaume Albareda, Josep Camps, Faustí Simó, Josep Carbonell, Ramon Piferrer, Ramon Parcé, Rafael Fuster i Domènec Cusell.

Actuà de secretari el senyor Batllori.

Obrí l'acte el senyor Jordà, president de la U. S. A., qui féu una interessant ressenya de la tasca portada a terme des de la constitució de l'entitat, escaiguda en el mes de juliol de l'any darrer, fins als moments actuals. Glossà la bona voluntat dels Sindicats adherits i féu ressaltar, amb bona peroració, el fet d'haver-se vetllat constantment pels interessos dels productors.

Demanà als concurrents a l'acte que excusessin el Consell Central de no haver-se reunit amb anterioritat, tal com fou previst i digué que sinó es féu així, fou perquè era necessari deixar en clar uns tràmits que poden donar-se per resoltos en profit de la U. S. A.

A continuació el senyor Batllori llegí l'acta de constitució de U. S. A. en la qual consten totes les gestions fetes a profit de l'organització des de la iniciació fins que fou portada a terme l'obra. L'acta fou aprovada per unanimitat.

Seguidament, el senyor Nubiola, secretari de l'organització, passà a llegir la Memòria que conté especials característiques que demostrin la importància dels treballs portats a terme pel Consell Central de la U. S. A. des dels primers moments. S'aprovà també la Memòria. El senyor President, a continuació, declarà que quedava oberta la discussió entre els representants dels Sindicats Agrícoles sobre els extrems tractats en la Memòria llegida i no havent-hi lloc a debat, es donà per aprovada unànimament.

El tresorer de la U. S. A., senyor Vidal, passà a donar coneixement de la situació econòmica de l'entitat i llegí, a continuació, l'estat de comptes, en el qual van consignades les despeses més insignificants. Després

d'haver fet ressaltar les innombrables vicissituds econòmiques per les quals ha hagut de passar la U. S. A. acabà la seva tasca amb l'aprovació total dels assistents.

El Consell, una vegada finalitzada aquesta part de l'acte, presentà a l'Assemblea, per aprovar, les conclusions següents, les quals, foren acceptades amb tots llurs punts.

Del senyor Zulueta:

1.ª Sol·licitar del Govern el compliment de la Llei de Sindicats Agrícoles de 28 de gener de 1906.

2.ª Sol·licitar la modificació de l'article novè del Reglament per a l'aplicació de la dita llei de 16 de gener de 1908, en el sentit de que, tant les incidències, com les regles i instruccions, siguin del caràcter que siguin, ordenades pel ministre de Finances o els seus funcionaris respecte les exempcions que l'article sisè de la Llei concedeix als Sindicats Agrícoles, hagin d'ésser conegudes pel Ministeri d'Agricultura, per exercir la representació que la Llei li dona i per tant, hagin d'ésser prèviament examinades pel Consell de Ministres.»

Del senyor Simó:

«1.ª Que són indispensables al productor agrícola les estadístiques, per tal d'organitzar i racionalitzar els cultius; per tant, acorda fer seves les conclusions del seu Comitè Vitícola (U. V. C), respecte a declaració de collita i guies de circulació dels vins i dirigir-se al Govern pregant-li que converteixi en Projecte de Llei l'actual Decret, tal com els viticultors demanen.

2.ª Que és aspiració dels productors organitzats la delimitació clara i precisa de les comarques agrícoles, per tal que els certificats d'origen tinguin l'eficiència que la llei els concedeix. I que des d'ara, en els llocs on no hi hagi dubte, s'apliqui la llei amb rigor.»

Del senyor Albareda:

1.ª Sol·licitar de les companyies de ferrocarrils l'estudi i implantació d'una tarifa combinada que faci possible el proveïment dels mercats regionals.

2.ª Sol·licitar dels poders públics l'estudi i construcció de la via d'amplada internacional en tota la zona fruitera.

3.ª Demanar al Govern que faci extensiu al transport de fruites i verdures fresques i seques l'exempció del 5 per 100 que avui tenen altres productes agrícoles.

4.ª Fer seva la petició que el Comitè de Fruites i Verdures ha fet a l'Ajuntament de Barcelona.

En representació dels ramaders de la Seu d'Urgell i dels pagesos de la comarca, pren-

gué la paraula el senyor Zulueta, que després de saludar a tota la pagesia catalana, parlà de la Llei dels Sindicats, de la que no se'n poden treure grans profits per la mala disposició dels Governos. Manifestà que en tant existeixi el primer paragraf de l'article novè de la Llei de Sindicats, qualsevol agent d'Hisenda podrà fer clausurar un Sindicat a tot hora. Recomanà l'aprovació de les conclusions a tots els pagesos.

El senyor Albareda, en representació del Sindicat de Sant Feliu de Llobregat, parlà del reglament del Mercat Central, fent una història dels treballs portats a terme i digué que ha pogut aconseguir-se que l'Ajuntament de Barcelona, cedeixi les marquesines que se li havien sol·licitat.

Recomanà als pagesos que concorrin al mercat. Significà la conveniència d'anomenar una comissió entre els pagesos del Litoral i del Llobregat, per a resoldre els cassos sobre el treball i per a l'estudi d'una tarifa ferroviària combinada.

El senyor Camps, de Manresa, començà dient que en diferents comarques existeix una campanya encaminada contra els treballs de la U. S. A., sense saber a quines finalitats pot obeir, però cal tenir present el mal dirigides que van aquestes campanyes, doncs mentres els uns diuen que la U. S. A. és una entitat purament patronal que representa els interessos d'uns comerciants, els altres diuen que són els rabassaires qui la formen.

No és ni una ni altra cosa—digué—la finalitat que porta la U. S. A., és solament per a la defensa de la producció i en profit dels seus associats.

Afegí que la U. S. A., no és ni ha d'ésser política i féu una referència d'un article dels estatuts del Sindicat Agrícola, el qual prohibeix que es parli de política de cap mena.

Digué que la U. S. A. representa els productors de la terra i que, per tant, li cabia el goig d'ésser la representació dels mateixos.

Parlà a continuació el senyor Vidal, el qual s'encarregà d'aclarir els propòsits que té la U. S. A., en relació amb la Mútua d'Accidents. Historià els treballs preliminars realitzats i enumerà els avantatges que es derivaran de llur aplicació.

Féu referència a l'oposició que troba la Mútua per part d'alguns elements.

En representació dels Diputats de Catalunya assistí a l'acte el doctor Carles Pi i Sunyer i en representació del senyor Macià el Conseller de la Generalitat senyor Manuel Serra i Moret. Ambdós, expressaren la importància i la significació d'aquell acte, fent vots perquè la U. S. A. obtingui plena satisfacció de llurs aspiracions en profit de l'Agricultura de Catalunya.

Cloqué l'acte el president senyor Carles Jordà, dient que parlaria al Ministre d'Agricultura fent-li present els interessos de la U. S. A.

La força del Consell —digué— creixerà a mesura de les vostres aspiracions, sense polítiques banals, car la nostra política ha d'ésser un per a tots i tots per a un, tota vegada que la Unió de Sindicats Agrícoles de Catalunya és una força al servei de cada agricultor.

L'acte finalitzà en mig del més gran entusiasme.

Sobre la Reforma Agrària Una contradicció

No deixa de produir sorpresa el fet curiós de la Base XX del projecte de Reforma Agrària que va a discutir-se a les Corts. Per dita base es declaren redimibles tots els censos, foros, sub-foros i rabassa morta que pesen sobre les finques rústiques, qualsevulla que sigui llur denominació i, en canvi, pretén establir sobre gran part del territori espanyol i a favor de l'Estat, un cens o foro perpetu, perquè els pagesos favorescuts per la projectada Reforma Agrària, passessin a ésser: *censataris de l'Estat irredimibles*.

Tenim, doncs, que el Projecte es contradiu a sí mateix, al pretendre, d'una banda, redimir els censos avui existents i sotmetre a cens *perpetu* tots els assentaments.

No es compren que en aquesta qüestió dels censos el Govern no s'hagi donat compte del sentir dels homes de la terra, de poguer disposar lliurement de llurs béns, que li repugna posseir-los fins amb la limitació de tenirlos a cens i en el cas present, no deixa de reclamar fins contra la petita porció que ha d'entregar al censalista.

Les càrregues de la propietat rústica

El ministre d'Hisenda facilità una nota a la premsa referent a les declaracions de rendes de les finques rústiques, amb el plausible intent de desvanèixer recels i posar en clar els dubtes que tinguessin els propietaris en quant al compliment lleal i degut a la llei de 4 de març de l'any present.

Després de les aclaracions contingudes en dites notes, es veu d'una manera clara la enorme quantia fiscal amb què es castiga la propietat rústica.

Prenem com a exemple mateix de la nota facilitada pel ministre d'Hisenda, aplicant-lo a una finca de regadiu d'Aragó, de unes 17 hectàrees de cabuda.

I consti que es compten amb els dits aques-

tes finques, perquè amb prou feines si n'hi ha que tinguin més de 10 hectàrees.

Aquí va el càlcul:

Valor de les 17 hectàrees, a raó de 6.000 pessetes per hectàrea (sempre han valgut més del doble), 102.000 pessetes.

Renda bruta, 5.000 pessetes anyals.

Despeses.—Contribució en règim d'administració, 1.500 pessetes; alfarda, 680; plagues del camp i Cambra, 30; consums, 255; despeses generals, 2.955.

Queda una renda líquida de 2.035 pessetes que representen el 2 per 100 del capital. Les despeses representen el 50 per 100 de la renda bruta.

Contribució en règim de Cadastre, 974'40 pessetes; alfarda, 680; plagues del camp i Cambra, 19'84; consums, 2'55; despeses generals, 500. Total, 2.427'80.

Les despeses representen el 48 per 100 de la renda bruta.

Després d'aquestes xifres, en les que, com és pot veure, arriba el propietari a perdre el 50 per 100 del valor de la renda bruta, en uns cassos, i en altres el 48 per 100 en els

més favorables, no cal fer comentaris. Són els números els que els fan.

La Unió de les Cooperatives Agrícoles i de les Caixes Raiffeisen

La Comissió nacional per a la venda d'aus i dels ous, en virtut d'un acord ha sumat llurs activitats cooperativistes a la Unió Nacional de les Societats Cooperatives Agrícoles i de les Caixes Raiffeisen. Aquesta unió serà, en avant, la única competent en les qüestions relacionades amb la venda sobre bases cooperatives.

La incautació, per la Unió, dels negocis de l'antiga Comissió nacional, que fins ara era l'organisme director de les Centrals per a la venda d'ous, facilitarà en gran manera la simplificació d'aquesta important branca de l'activitat agrícola i resoldrà el problema de la normalització de la venda de gallinam i llurs ous.

LLIBRES

CONSEJERO MÉDICO DEL HOGAR, per Feliu Reinhard. Un volum de 714 pàgines, de 27 per 19 centímetres amb 166 gravats i 32 làmines en negre i en colors. Barcelona, 1932. Gustau Gili, editor. En rústega, 44 pessetes; en tela, 50 ptes.

Reinhard no es proposa substituir el metge, doncs sap perfectament que en molts cassos la presència d'un professional experimentat és indispensable, però assenyala amb gran convicció el camí a seguir per a conservar la salut i fer cada vegada més comptats els cassos en els quals s'haurà de recórrer a l'auxili facultatiu.

Reinhard no cerca els seus lectors entre aquells que practiquen un *auto-observació* sistemàtica, oblidant que el més fonamental dels preceptes higiènics consisteix en creure's sà, sinó tot el contrari, posa de relleu la insensatesa de les preocupacions que converteixen moltes persones en veritables malalts imaginaris.

Reinhard diu tot allò que ha de saber un profà respecte a la cura de la seva salut i tot allò que pot fer en absència del metge o mentre espera el seu auxili, així com també en els cassos en els quals l'esmentat auxili no arriba a ésser necessari. En cada pàgina del llibre s'hi troben consells encertats, inspirats sempre en una voluntat sincera i entusiasta de proporcionar al malalt un auxili eficaç.

Reinhard captiva ràpidament la voluntat del lector gràcies als seus sòlids coneixements, al seu pensar honrat i al seu llenguatge convincent.

Reinhard empra sempre un llenguatge planer defugint els tecnicismes innecessaris que resultarien inintel·ligibles per a la generalitat dels lectors. No desconcerta mai el pacient descrivint una gran varietat de mètodes insegurs o poc experimentats; es concreta a indicar senzillament el camí més segur per a la curació o per al millorament quan la curació no és possible, evitant sempre de llançar el lector en una mar de dubtes per escollir entre diversos tractaments. No invita mai el pacient a fer experiments, que sempre podrien resultar perillosos.

Reinhard es serveix, per a les seves explicacions, d'una il·lustració molt ben seleccionada; els gravats d'aquest llibre responen tots a una finalitat pràctica i contribueixen sempre a fer més clara l'explicació.

Reinhard ha aconseguit escriure el veritable *Conseller mèdic*, que d'ara en endavant no podrà mancar en cap lloc, per a la salvaguarda de la salut; alleujament d'enfermatats.

Les obres que s'anuncien en aquesta Secció es troben en l'Administració de la Revista
.: AGRICULTURA I RAMADERIA .:

EL MERCAT

ULTIMES COTITZACIONS

ADOBOS		UNITAT	PESETES	BLAT		UNITAT	PESETES
Superfosfat d'os, 18/20 per cent d'àcid fosfòric i 1/2 per cent de nitrogen	100 quilos	16'00	CEREALS		100 quilos	53'00 a 53'50	
Superfosfat de calç, 18/20 per cent d'àcid fosfòric soluble	»	13'00	Forment de Castella	»	»	50'00 a 51'00	
Superfosfat de calç, 16/18 per cent d'àcid fosfòric soluble	»	12'00	Xeixa de la Manxa	»	»	52'00 a 54'00	
Superfosfat de calç, 13/15 per cent d'àcid fosfòric soluble	»	11'20	Forment de la Manxa	»	»	51'00 a 00'00	
Sulfat d'amoniac, 20/21 per cent de nitrogen	»	26'00	Aragó	»	»	53'00 a 00'00	
Nitrat de sosa, 15/16 per cent de nitrogen	»	45'00	Navarra	»	»	53'00 a 51'50	
Sulfat de potassa, 90/92 per cent, equivalent a 49/50 per cent de potassa pura	»	39'00	Urgell i Vallès	»	»	50'50 a 00'00	
Clorur de potassa, 80/85 per cent, equivalent a 49/50 per cent de potassa pura	»	35'00	Comarca	»	»	50'00 a 51'00	
Matèria orgànica còrnia natural, 10/11 per cent de nitrogen i 2/3 per cent d'àcid fosfòric	»	40'00	Extremadura, blanquet	»	»	51'00 a 51'00	
Sulfat de ferro en gra	»	12'50	Cruxer	»	»	52'00 a 53'00	
Nitrat de calç, 15/16 per cent de nitrogen i 28 per cent de calç	»	47'00	Lleida	»	»		
Cianamida, 19/20 per cent de nitrogen i 60 per cent de calç	»	38'00	CIVADA				
INSECTICIDES I FUNGICIDES				Extremadura	»	37'00 a 38'00	
Sofre 99/100 per cent, extra	40 quilos	23'20	Roja	»	»	00'00 a 00'00	
Sofre 99/100 per cent, extra fi	»	24'80	ORDI				
Sofre gris o precipitat	»	11'00	Nova cullita	»	»	42'00 a 43'00	
Flor de sofre o sofre sublimat	50 quilos	32'00	MORESC				
Sofre de terròs	100 quilos	50'00	Plata disponible	»	»	42'00 a 43'00	
Sofre en pans, refinat	»	58'00	ESCAIOLA				
Sofre de canó	»	60'50	Andalusia	»	»	72'00 a 80'00	
Sulfat de coure, anglès	»	125'00	MILL				
Sulfat de coure, país	»	105'00	Estranger	»	»	54'00 a 56'00	
Acetat de plom cristall	»	300'00	Comarca	»	»	60'00 a 62'00	
Arseniat de sosa anhidre	»	185'00	ARRÒS				
Arseniat de plom en pols	»	300'00	Arròs Bomba Calasparra	»	»	120'00 a 125'00	
Permanganat de potassa	»	35'00	Arròs Bomba	»	»	110'00 a 115'50	
Sosa Solvay	»	500'00	Arròs Selecte	»	»	61'00 a 62'00	
Nicotina 98 per cent	1 quilo	52'00	Arròs Matisat	»	»	59'00 a 61'00	
Sulfat de nicotina 40 per cent	»	26'00	Arròs Benlloc, zero	»	»	58'00 a 59'00	
BOTAM				Menut d'arròs	»	50'00 a 51'00	
Barrils de 14 a 16 litres, roure	Un	8'50	Farina d'arròs	»	»	53'00 a 55'00	
Barrils de 28 a 32 litres, roure	»	14'00	FAVES				
Barrils de 100 litres, roure	»	30'00	Extremadura	»	»	63'00 a 64'00	
Pipes de 240 litres, roure	»	55'00	Itàlia	»	»	63'00 a 64'00	
Bordeleses de 225 litres, roure	»	65'00	Mallorca	»	»	50'50 a 51'50	
Xeressanes, roure	»	125'00	Oran	»	»	00'00 a 00'00	
Bocois de 600 litres, roure	»	260'00	Turquia	»	»	54'00 a 55'00	
PRODUCTES ENOLOGICS				Valencianes	»	00'00 a 00'00	
Acid cítric cristallitzat estranger	100 quilos	720'00	Prat	»	»	00'00 a 00'00	
Acid tartàric cristallitzat país	»	540'00	Mahó	»	»	70'00 a 80'00	
Acid sulfurós anhidre	»	185'00	FAVONS				
Sofrins conglomerat, en pastilles de 5 a 20 grams	»	200'00	Sevilla	»	»	63'00 a 65'00	
Sofrins conglomerat, en pastilles de 60 a 100 grams	»	190'00	Xereç	»	»	54'00 a 55'00	
Lluquets sense degotalls, classe corrent	»	90'00	Marroc	»	»	00'00 a 00'00	
Lluquets sense degotalls, classe manxega	»	90'00	Italianes	»	»	61'00 a 62'00	
Lluquets sense degotalls, classe francesa	»	135'00	Xinesos	»	»	53'00 a 54'00	
Albumina de gallina en plaques	1 quilo	20'00	CIGRONS				
Biosulfít Jacquemin	100 quilos	350'00	Cigrons Màlaga, fins, números 48 i 50	»	»	155'00 a 00'00	
Carbó vegetal	»	300'00	Cigrons Màlaga de 55 a 56	»	»	120'00 a 00'00	
Carbó vegetal impalpable	»	75'00	Cigrons Màlaga de 58 a 60	»	»	110'00 a 00'00	
Caseïna pura	»	350'00	Cigrons Màlaga de 60 a 62	»	»	100'00 a 00'00	
Cola de peix Cayenne	1 quilo	27'00	Cigrons Màlaga de 63 a 65	»	»	95'00 a 00'00	
Cola de peix en fideus	»	27'00	Cigrons "pelones"	»	»	90'00 a 100'00	
Cola de peix Saliensky	»	100'00	Cigrons Argèlia	»	»	00'00 a 00'00	
Carbonat de calç (desacidificant)	100 quilos	100'00	Cigrons Castella superiors	»	»	135'00 a 170'00	
Caramel concentrat	»	300'00	Cigrons Castella mitjans	»	»	125'00 a 140'00	
Enofosfat bicàlcic	»	115'00	Cigrons moruns, número 29	»	»	58'00 a 60'00	
Fosfat amònic	»	225'00	Oran corrents	»	»	80'00 a 85'00	
Gelatina plata en fulles primes	»	925'00	Oran mitjans	»	»	95'00 a 100'00	
Gelatina or en fulles primes	»	975'90	Oran superiors	»	»	120'00 a 130'00	
Gelatina Vinocol en fulles primes	»	300'00	MONGETES				
Metabisulfít de potassa cristallitzat	»	280'00	Mongetes València Pinet	»	»	93'00 a 98'00	
Metabisulfít de potassa en pols antifermentat	»	225'00	Mongetes Tranquillon noves	»	»	92'00 a 00'00	
Metabisulfít de potassa en líquid	»	100'00	Mongetes Monquillines noves	»	»	93'00 a 96'00	
Negre animal en pasta rentat	»	200'00	Mongetes Mallorca noves	»	»	104'00 a 106'00	
Osteocola Coignet	»	550'00	Mongetes Castella corrent	»	»	110'00 a 115'00	
Sang cristallitzada	»	785'00	Mongetes Castella superior garvellades	»	»	130'00 a 135'00	
Taní a l'èter pols extra	»	1.750'00	Mongetes Castella superiors	»	»	130'00 a 135'00	
Taní a l'alcohol, pols extra	»	1.150'00	Mongetes Plats Itàlia	»	»	00'00 a 00'00	
Taní a l'alcohol agulles extra	»	1.175'00	Mongetes Plats França	»	»	00'00 a 00'00	
Tartrat neutre de potassa desacidificant	»	850'00	Mongetes Cocorrosses Castella	»	»	110'00 a 112'00	
MATERIES FILTRANTS				Mongetes Cocorrosses Itàlia	»	61'00 a 00'00	
Amiant	100 quilos	1.850'00	Mongetes Comarca noves	»	»	93'00 a 94'00	
Cellulosa extra forta	»	350'00	Mongetes Perles Galícia	»	»	65'00 a 00'00	
Cellulosa per a vins licorosos	1 quilo	10'00	Mongetes mitjanes	»	»	00'00 a 00'00	
Terra d'infusoris	100 quilos	65'00	Mongetes Braïla velles	»	»	59'00 a 60'00	
Terra de Lebrija	»	50'00	VECES				
			Veces Andalusia	»	»	44'00 a 45'00	
			Veces estrangeres	»	»	44'00 a 45'00	
			ALTRES LLEGUMS				
			Ers país	»	»	44'00 a 45'00	
			Ers estrangers negres	»	»	49'00 a 50'00	
			Fesolets estr.	»	»	90'00 a 00'00	
			Fesolets Castella	»	»	70'00 a 73'00	
			Fesolets Girona	»	»	160'00 a 165'00	
			Guixes	»	»	56'00 a 57'00	
			Llenties	»	»	90'50 a 115'00	

EL MILLOR MATERIAL
PER A COBERTES

	UNITAT	PESETES		UNITAT	PESETES
FARINES I DESPULLES					
Farina de Força, amb sac	100 quilos	75'00 a 80'00	Turquia	El cent	00'00
Farina Extra local	»	73'00 a 75'00	França	»	00'00
Farina corrent local	»	66'50 a 00'00	Suïssa	»	00'00
Farina Extra Castellà	»	00'00 a 00'00	Itàlia	»	00'00
Farina corrent Castellà	»	00'00 a 00'00	Vilafranca	»	27'00
Farina Baixa	»	00'00 a 00'00	DE OLIVA	OLIS	
Número 3, amb sac	60 quilos	31'00 a 32'00	Corrent bo, taxat	100 quilos	204'35
Número 4	»	30'00 a 31'00	Corrent superior	»	213'10
Segones	»	25'00 a 26'00	Classe fina	»	239'15
Terceres	»	23'50 a 24'00	Classe fina extra	»	247'85
Quartres	»	22'00 a 22'50	DE PINYOLA		
Menut (preus en rals)	70 litres	21'00 a 21'50	Verd, primera	»	113'10 a 117'40
Segó (preus en rals)	»	18'00 a 19'00	Verd, segona	»	00'00 a 00'00
Segonet (preus en rals)	»	22'00 a 22'50	Groc, primera	»	130'50 a 134'80
FARRATGES I PINSOS			Groc, segona	»	113'10 a 117'40
Garrofes negres Vinaroç, sense sac (preus en rals)	42 quilos	47'00 a 47'50	Fermentat	»	95'65 a 100'00
Garrofes negres Castelló (preus en rals)	»	47'00 a 47'50	DE COCO		
Garrofes Matafera vella (preus en rals)	»	46'00 a 46'50	Blanc (en barrils)	»	130'00 a 00'00
Garrofes roges (preus en rals)	»	46'50 a 00'00	Cochin	»	150'00 a 00'00
Garrofes Eivissa (preus en rals)	»	43'00 a 43'50	Palma	»	201'00 a 00'00
Garrofes Mallorca (preus en rals)	»	43'00 a 43'50	Extraflor	»	00'00 a 00'00
Polpa de remolatxa, país, sense sac	100 quilos	29'00 a 30'00	OLI DE LLINOSA		
Turtó de coco	»	39'00 a 40'00	Cru (en barrils)	»	130'00 a 00'00
Farina de llinosa	»	37'00 a 38'00	Cuit	»	138'00 a 00'00
Alfals primera	40 quilos	9'00 a 9'50	Incolor	»	00'00 a 00'00
Alfals segona	»	8'00 a 8'50	SURO		
Palla llargueta	»	3'50 a 4'00	Planxes de suro de 2 a 3 centímetres gruix, primera	El quintà	65'00 a 70'00
Palla curta	»	4'50 a 5'00	Planxes de suro de 2 a 3 centímetres gruix, segona	»	30'00 a 35'00
Fulla d'olivera	»	00'00 a 00'00	Planxes de suro de 2 a 3 centímetres gruix, tercera	»	15'00 a 20'00
ALLS FRUITES SEQUES			Planxes de suro de 3 a 4 centímetres gruix, primera	»	80'00 a 90'00
Alls en forc, Cappares	100 quilos	24'00 a 00'00	Planxes de 3 a 4 centim. gruix primera ordinària	»	50'00 a 55'00
Primeres	»	00'00 a 00'00	Planxes de 3 a 4 centímetres gruix segona	»	25'00 a 30'00
AMETLLES			Planxes de 3 a 4 centímetres gruix tercera	»	15'00 a 20'00
Mallorca propietari, sense tros	»	475'00 a 00'00	VINS		
Mallorca escollida	»	485'00 a 00'00	Penedès	Grau i càrrega	Blanc gre sat
Llargueta	»	525'00 a 00'00	Camp de Tarragona	»	1'85 - 1'80 - 1'85
Mollar, amb clofolla	»	170'00 a 00'00	Conca de Barbarà	»	2'05 - 1'95 - 2'00
Gra Esperança primera	»	00'00 a 00'00	Priorat	»	2'00 - 0'00 - 2'00
Gra Esperança segona	»	00'00 a 00'00	Vilanova i Geltrú	»	0'00 - 2'15 - 0'00
ANÍS EN GRA			Igualada	»	0'00 - 1'75 - 0'00
Andalusia	»	160'00 a 00'00	Martorell	»	1'75 - 1'70 - 1'75
Manxa	»	150'00 a 00'00	Manxa	»	1'95 - 1'80 - 1'90
AVELLANES			Mistela	»	2'15 - 0'00 - 0'00
Gra primera	»	330'50 a 00'00	Mistela	»	2'85 - 0'00 - 0'00
Colliter	»	150'00 a 00'00	Moscateil	»	0'00 - 0'00 - 3'00
Garbellada	»	00'00 a 00'00	ALCOHOLS		
Negreta escollida	»	170'00 a 00'00	Rectificats d'indústria, 96/97 graus	100 graus	245'00
CACAUETS			Rectificats de residus vinics, 96/97 graus	»	240'00
Tres grans primera	»	170'00 a 00'00	Rectificats de ví, 96/97 graus	»	260'00
Tres grans segona	»	00'00 a 00'00	Desnaturalitzats 88/90 graus	»	138'00
Dos grans primera	»	145'00 a 00'00	Destil·lat de brisa	»	00'00
Dos grans vermells	»	00'00 a 00'00	Aiguardent de canya, de 75 graus	»	205'00
Esclofolats	»	180'00 a 00'00	TARTRÀ I DERIVATS		
COMINS			Mares de ví, 24/30 graus d'àcid	Grau i	100 quilos
Del país	»	160'00 a 00'00	Tartrat de calç, 50/52 graus d'àcid	»	1'00 a 0'00
FIGUES			Tartrà de brisa, 55/60 graus d'àcid	»	1'70 a 1'80
Fraga en caixes de 10 quilos	»	00'00 a 00'00	VINAGRES		
Albunyol en caixes	»	00'00 a 00'00	CLASSE CORRENT	Hectolítre	30'00
Albunyol en cabacets	»	00'00 a 00'00	Dorat	»	40'00
Lepe en cabacets	»	00'00 a 00'00	Prior	»	50'00
Mallorca B.	»	00'00 a 00'00	2 en 1	»	
Mallorca C.	»	00'00 a 00'00	CLASSE VELLA		
Negres	»	00'00 a 00'00	Dorat	»	80'00
LLOBINS			Prior	»	80'00
Llobins número 1	»	00'00 a 00'00	2 en 1	»	125'00
Llobins número 0	»	90'00 a 00'00	CLASSE CORRENT		
Llobins Alhucemes	»	80'00 a 00'00	Do 5 graus	»	40'00
NOUS			De 6 graus	»	45'00
Escollides	»	120'00 a 00'00	De 7 graus	»	50'00
Corrent	»	00'00 a 00'00	ANIMALS I LLURS PRODUCTES		
PRUNES			BOVÍ		
Managuet	Caixa de 12 1/2 quil.	00'00 a 00'00	Bous del país	El quilo canal	2'50 a 3'00
Tamany 30-40	»	24'00 a 00'00	Vaques del país	»	2'50 a 3'00
Tamany 40-50	»	00'00 a 00'00	Vedelles gallegues del país	»	3'40 a 3'60
Clàudia	»	00'00 a 00'00	Vedelles de llet del país fins a 100 quilos	»	3'60 a 4'00
Estrangeres Califòrnia, tamany 30-40	»	00'00 a 00'00	Estaqués fins a 150 quilos	»	3'25 a 3'70
Màlaga	»	00'00 a 00'00	Estaqués des de 150 quilos	»	3'00 a 3'20
PESOLS			PORQUÍ		
Sencers	100 quilos	92'00 a 00'00	Porcs del país blancs	»	3'35 a 3'50
PANSES			Porcs valencians blancs	»	3'35 a 3'50
Màlaga, quintes	»	00'00 a 00'00	Porcs extremenys	»	3'00 a 3'05
Màlaga, quartes	»	00'00 a 00'00	Porcs mallorquins	»	0'00 a 0'00
Royaux	»	00'00 a 00'00	CAVALLAR		
Imperial	»	23'00 a 00'00	Cavalls grossos, a ull, segons siguin	»	(Variació)
Gra Màlaga	»	00'00 a 00'00	LLANAR		
Gra reventat	»	17'00 a 00'00	Moltos segurenys	»	0'00 a 0'00
Gra tres coronas	»	16'00 a 00'00	Ovelles segurenys	»	0'00 a 0'00
PINYONS			Xais segurenys, pel	»	3'10 a 3'20
Castelles	»	560'00 a 00'00	Moltos extremenys, de 12 a 14 quilos	»	0'00 a 0'00
SAFRANS			Xaies extremenyes, esquilades	»	2'90 a 3'00
Selecte	»	260'00 a 00'00	Xais extremenys, amb llana	»	2'80 a 2'90
Superior Estat	»	255'00 a 00'00	Xaies extremenyes, amb llana	»	3'00 a 3'10
XUFLES			Xais extremenys, xollats	»	2'70 a 3'80
Escollides	»	160'00 a 00'00	Xais manxecs, vena	»	2'70 a 2'80
Esporgadura	»	00'00 a 00'00	Xais manxecs, castrats	»	2'90 a 3'00
OUS			Xaies manxecs	»	3'00 a 3'10
Fayum	El cent	13'00	Moltos castellans, de 12 a 14 quilos	»	0'00 a 0'00
Maçagan extra	»	19'00	Ovelles castellanès, de 11 a 13 quilos	»	0'00 a 0'00
Eivissa	»	19'00	Xais castellans	»	0'00 a 0'00
Mahó	»	22'00	Xaies castellanès	»	0'00 a 0'00
Empordà	»	24'00	Xais mallorquins	»	0'00 a 0'00
Mallorca	»	21'00	Ovelles del país	»	No es cotitzen

CALENDARI

de sèmres i plantacions de les hortalisses, farratges i flors més generalitzades o conreades a Catalunya

SEMBRES DEL MES DE MAIG

HORTALISSES	Ptes. 100 grs.
Albergínia morada, llarga	4'50
Albergínia negra, llarga	3'50
Albergínia nana primerenca	5'00
Albergínia grossa, rodona	6'00
Apit, plè, blanc	1'75
Blanc de Xampinyó	3'00
Bledes, de fulla ampla	1'00
Carbassons	1'00
Cerfull, comú	1'00
Cerfull, molt arrissat	1'00
Cogombre vert, llarg	2'00
Cogombre petit, Cornichón	2'00
Colinap	1'00

COLS DE FULLA ARRISSADA

Col de Milà Aubervilliers	1'75
Col de Milà, grossa arrissada	1'75
Col de Milà, precoç de Sant Joan	1'75

COLS DE FULLA LLISA

Col de cabdell, Bacalan	2'50
Col de cabdell, Brunswick	2'50
Col de cabdell, Dax	2'50
Col de cabdell, Glòria	2'50
Col de cabdell, Holanda, peu curt	2'50
Col de cabdell, Holanda, tardana	2'50
Col de cabdell, Joaneta o Nantesa	2'50
Col de cabdell, Mitra o Cor de Bou	2'50
Col de cabdell, Quintal, molt grossa	2'50
Col de cabdell, Sant Dionís	2'50
Col de cabdell, Schweinfurt	2'50
Col de cabdell, York, primerenca	2'50
Créixens d'aigua	4'00
Créixens d'horta	1'50
Créixens Alenois o Morritort	0'75
Enciam escaroler	2'00
Enciam romà, blanc	2'00
Enciam romà, negre	2'00
Escarola de fulla doble arrissada	1'25
Julivert, comú	0'75
Julivert, molt arrissat	0'75
Meló tendral de València, primerenc	1'25
Meló groc de València, primerenc	1'25
Meló de València, tardà	1'25

Ptes.
Un quilo

MONGETES PER A MENJAR TENDRES

Terreres Migdol, molt primerenca	3'50
Terreres, Negra de Bèlgica, molt primerenca	3'50
Terreres, Motxa, vermella, molt primerenca	6'00
Terreres Motxa-grisa, molt primerenca	3'00
Emparradores, Avellaneta blanca, primerenca	4'00

Emparradores, Avellaneta negra, primerenca	6'00
Emparradores, Avellaneta vermella, primerenca	6'00
Emparradores, Incomparable o Cuc francès, primerenca	4'50
Emparradores, Llaminera o del Sucre, primerenca	4'00
Emparradores, Rènega blanca, primerenca	3'00

MONGETES PER A ESGRANAR

Terreres, Ganxet d'Alcanar, primerenca	2'50
Terreres, Manresana, primerenca	2'50
Emparradores, Avellaneta blanca, primerenca	4'00
Emparradores, Rènega blanca, primerenca	3'00

Ptes.
Un quilo

Tomaqueres, tomàtec gros Rosa	
Tomaqueres, tomàtec de penjar	
Albergínies	
Moniatos	
Pebroteres nanes, pebrot dolç, gros primerenc	
Pebroteres, pebrot dolç, gros de Lloret	
Pebroteres, pebrot dolç, gros de Morró	
Pebroteres, pebrot dolç, gros de Banyà	
1.000 plantes, 16 pessetes. — La quantitat mínima que es serveix es de 500 plantes d'una sola varietat	

FLORS

Lot de 12 paquets variats, amb crows	3 pessetes
Lot de 24 paquets variats, amb crows	5 pessetes
Lot de 36 paquets variats, amb crows	7 pessetes

ES SEMBREN

Balsamina	Mantell-reial
Cannes	Nyanys o arbrets
Canya d'Índia	Perpetuïnes
Cuputxina nana	Petuïnes
Centàuries	Rosa d'Agost o Clavel de Moro
Coleus	Rosa mística o Zinnia
Coronàries o Reina Margarida	Sensitiva
Escabioses o vídues	Tajeta signata
Gallardia	Velluts o Cresta de Gall
Gelosia plumosa	Verdolaga de flor
Gira-sol	

EMPARRADORES ANYALS

Balsamilla	Dòlic gegant
Busingolcia	Llessamí d'Índia
Caputxines altes o morritort	Meravelles o campanetes
Carbassetes	Maurandia Barclaiana
Cardiospermo	

EMPARRADORES PERENNALS

Arauja blanca	Mandevilles
Coba morada	Medeola
Dòlic llenyós	Passionària
Llúpol	Thunbergia

ES PLANTEN

CABEÇES, TUBÈRCULS I ARRELS

	Ptes. 10 bulbs
Anèmones dobles	4'00
Ciclamen	5'00
Dàlies, en quatre colors	7'50
Dàlies, barrejades	5'00
Freesies	1'50
Gladiols, en cinc colors	2'50
Jacints d'Holanda, en quatre colors	7'50
Jonquilles	2'50
Nards (Vara de Jassé)	2'50
Narcisos	2'50
Peònies	20'00

FARRATGERES

	Ptes. Un quilo
Alfals, decuscutat, de Múrcia	3'25
Alfals, decuscutat, d'Aragó	2'75
Carbassa grossa	6'00
Col gegant Cavalier, de fulles llises	8'00
Col gegant de fulles arrissades, Aloma	11'50
Colinap Champion	9'00
Remolatxa o Bleda-rave, Mammouth	2'00
Remolatxa o Bleda-rave, vermella	3'00
Remolatxa o Bleda-rave, blanca, mig sucrera	2'50
Remolatxa o Bleda-rave, groga	3'50
Trèbol	4'50
Trepadella, de un dall, els 100 quilos	100'00
Trepadella, de dos dalls, els 100 quilos	110'00

ES PLANTEN

PLANTER DE

Tomaqueres pometa Canàries, mitjana	
Tomaqueres pometa Canàries, grossa	
Tomaqueres de Pera de la Reina	

Preus salvant variació o existències. Per les remeses per correu, deu afegir-se a l'import de la comanda, 30 cèntims de pesseta per cada fracció de 100 grams i per el certificat 30 cèntims els 500 grams, pes mínim admès per correus. Demaneu preus a l'engròs, a

EL CULTIVADOR MODERN

TRAFALGAR, 76 (Prop de l'Arc del Triomf)
TELEFON 18744 :: BARCELONA

URALITA

LA MILLOR TUBERIA PER A
CONDUCCIONS A PRESSIO

Producte Tònic Preventiu - Curatiu

de les vaques de llet, dels porcs, aviram i conills

Regenerador de la sang en les cavalleries i bestiar raquític

Salmite

MARCA REGISTRADA

Combat ràpidament la Peste Porquina

i les malures dels garrins, vedells, xais, gallines i conills

Per a cada ram, la seva qualitat corresponent

FABRICA A BADALONA
SANT PERE, 33

Granja "Carles"

PALS (Província de Girona)

Importació de Vaques i Vedelles directament de Suïssa

GRANS EXISTENCIES

PERE CARRERAS I BOFILL
TECNIC AGRICOLA E. S. A. B.

Ous de Naftalina

Patentats i model Industrial Registrat

Maten el poll. Desinfecten els ponadors. Eviten en les gallines el vici de menjar-se els ous. Serveixen d'ou :: ponedor. Maten l'arna ::

Preus franc envàs estació Barcelona

Una dotzena: 6 ptes. una
Una grossa: 5 ptes. la dotzena

De venda a les principals Drogueries i a la
Comercial de Productes
Refinats del Quitrà, S. A.
Rambla de Catalunya, 66, 1.er lletra G. :: Barcelona

Lones per a Segadores

LONES per a tota mena d'espardenyes.
LONES de tots els gruixos i amplades per a veles de carruatges i autos.
LONES en colors sòlids per a veles de magatzems.
LONES per a velam, vaixells, encerats, vagons, tendes de campanya, etc.
LONES de cotó i cànem per a diversos usos industrials.

Josep Sauleda : LONES
FABRICA DE
Sant Pol de Mar (Barcelona)

Camiseria - Corbateria
Mitgeria - Gèneres de Punt

Mas & Roca

CAMISERS

Cases Especialitzades per a la Mida
Portaferriassa, 24. Tel. 17642
Fontanella, 16. Tel. 12211 **Barcelona**

Plantes d'Hortalisses

Pebroter dolç, de banya

A servir des de primers de març

Tomaqueres nanes molt primerenques.
Tomaqueres mig emparradores, angleses, molt primerenques.
Tomaqueres emparradores Pometa mitjà de Canàries, molt primerenca.
Tomaqueres emparradores, Pometa gran de Canàries, primerenques.

A servir des de primers d'abril

Albergínia negra llarga.
Moniato.

Pebrotera, tija mitjana, grossa, dolça de Lloret, primerenca.
Pebrotera, tija alta, grossa, dolça de Reus.
Pebrotera, tija alta, molt grossa, dolç, de Torroella.
Pebrotera, tija alta, dolç, de banya.
Pebrotera picant o de pebrot coent.
Tomaquera, emparradora, Pera grossa, de la Reina.
Tomaquera, emparradora, per penjar.
Tomaquera, emparradora, molt gran, rosa.

Tomaqueta de penjar

No servim planter en quantitat inferior a 500 plantes

Preu del planter, 16 pessetes miler

• EL CULTIVADOR MODERN • :: TRAFALGAR, 76 : TELÈFON 18744 :: BARCELONA

Avicultura Productiva

PER
HARRY R. LEWIS

3.ª Edició
500 Pàgines
233 Fotogravats

Aquest llibre presenta, raona i exposa el mitjà infal·lible, clar i científic per a mantenir de 200 a 500 gallines, sense molt treball i obtenir d'elles excel·lents beneficis

Per 30 Pessetes
es remet per correu certificat

EL CULTIVADOR MODERN - Trafalgar, 76
Telèfon 18744 - BARCELONA

4 preparados excelentes PARA LA VETERINARIA

**P. MÉRÉ
DE
CHANTILLY**

UNGUENTO ROJO: Per a cavalls coixos o altres varis defectes.

ARSECALINE: Ofec, Anèmia, Fatiga.

BLACK MIXTURE: Nafres de tota mena.

EMBROCACION: Fortifica la musculatura.

Daniel Robert Claris 72
BARCELONA

QUARTA EDICIÓ

Forma un volum en octau de 368 pàgines, més de 40 gravats, 8 làmines en negre fora de text i vuit pàgines en les quals, sobre magnífic paper estucat es reproduïxen, a tot color, bellíssims exemplars de setze races de conills. Coberta a 2 tintes.

Per **Ramon J. Crespo**

Professor d'Avicultura
i Cunicultura.

En **CONEJOS Y CONEJARES**, trobareu tot el que necessita saber tot bon criador d'aquests productius rosegadors. Els títols de les matèries que desenvolupa extensament i documentadament, donen idea del que és el llibre:

I.—Origen del conill.—II. Breus nocions sobre Anatomia i Fisiologia cunicular.—III. Com començar la cria de conills.—IV. Allotjament.—V. Alimentació.—VI. Reproducció.—VII. Els llodrigons.—VIII. Races principals de conills.—IX. Patrons vivents de cada raça.—X. Cobayas o conillets d'Indies.—XI. Comptabilitat del coniller.—XII. Regles per el criador.

La quarta edició és molt més extensa que les anteriors. El text, clar, plaent i senzill, està complementat per l'imatge artística, còpia fidel de la realitat.

PREU DE L'EXEMPLAR: 8 PESSETES

Per 8'50 pessetes es tramet per correu certificat.

EL CULTIVADOR MODERN — Trafalgar, 76
Telèfon 18744 - BARCELONA

ACABA DE PUBLICAR-SE LA TERCERA EDICIÓ DE L'OBRA MÉS MODERNA EN AVICULTURA,

El Arte de Criar Gallinas

PER EL
Professor **SALVADOR CASTELLÓ**

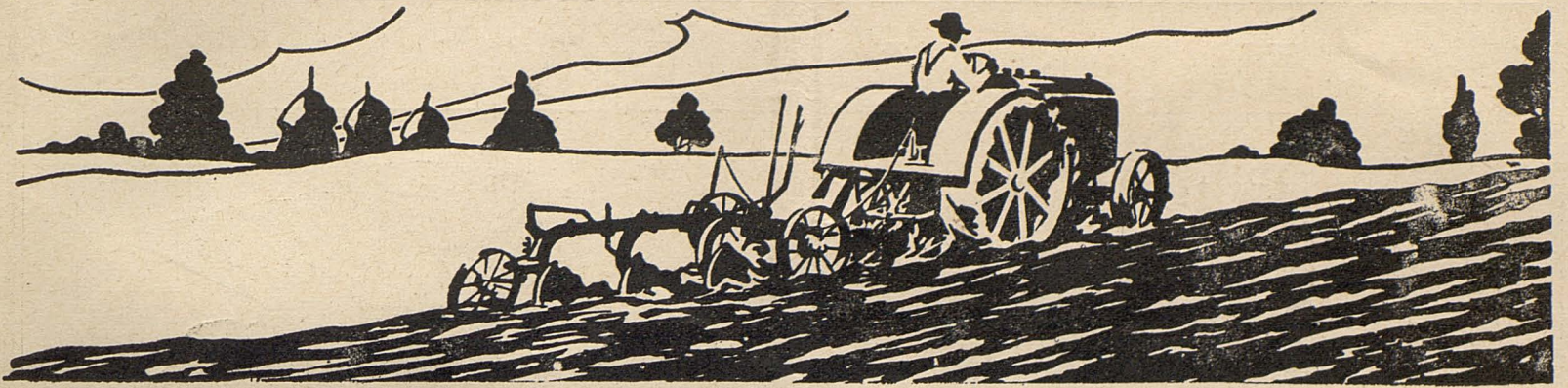
Director de l'Escola Oficial d'Avicultura, Vice-president de l'Associació Avícola Internacional de Professors i Investigadors.

Forma un volum *in folio*, de 180 pàgines, 60 làmines i 220 gravats.

Es ven al Preu de 8 ptes. i 8'50 per correu certificat

EL CULTIVADOR MODERN — Trafalgar, 76
Telèfon 18744 - Barcelona

IMPORTANTES OBRAS D'AGRICULTURA

CIÈNCIES APLICADES A L'AGRICULTURA

Compendio de Agricultura. SELTENSPERGER (C.). Un volum.	15 ptes.
Botànica agrícola. SCHRIBAU (E.) i NANOT. Un volum.	En premsa n. e.
Química agrícola (<i>Química del Suelo</i>). ANDRÉ (G.) (2. ^a ed.). Dos volums.	26 ptes.
Química agrícola (<i>Química vegetal</i>). ANDRÉ (G.) (2. ^a ed.). Dos volums.	28 ptes.
Entomologia y Parasitologia agrícolas. GUÉNAUX (2. ^a ed.). Un volum. En premsa.	
Microbiologia agrícola. KAYSER (E.). Dos volums.	26 ptes.
Hidrologia agrícola. DIÉNERT (F.). Un volum.	14 ptes.
Meteorologia y Física agrícolas. KLEIN (P.) i SANSON (J.). Un volum	14 ptes.
Análisis agrícolas. GUILLIN (R.). Un volum.	14 ptes.
Higiene de la granja. REGNARD (P.) i PORTIER (P.). Un volum.	14 ptes.
Geologia agrícola. CORD (E.). Un volum.	14 ptes.
Previsión del tiempo. SANSON. Un volum.	En premsa.
Ornitologia. C. GUÉNAUX. Un volum.	En premsa.
Diccionario de Agricultura, Zootecnia y Veterinaria, dirigit per A. MATONS i M. ROSSELL i VILÀ. Es publica per fascicles. Publicat el volum primer (que consta de tres fascicles).	60 ptes.
Publicat demés el fascicle 4. ^{art} (primer del volum segon).	18 ptes.
Compendio de Química agrícola. GAIN (E.). Un volum.	20 ptes.
Anatomia Veterinaria. S. SISSON. Un volum iHustrat.	En premsa.
El Suelo. VILLAR (E. H. DEL). Un volum.	10 ptes.
La Agricultura y el Clima. ALCARAZ MARTÍNEZ (E.). Un volum.	7 ptes.
Investigación de aguas subterráneas. DARDER PERICÀS (B.). Un volum.	24 ptes.

PRODUCCIÓ I CONREU DE LES PLANTES

Agricultura general. DIFFLOTH (P.) (2. ^a edició). Quatre volums:	
I. <i>Suelo y mejoramiento de las tierras</i>	14 ptes.
II. <i>Labores y rotación de cultivos</i>	14 ptes.
III. <i>Siembras y cuidado de los cultivos</i>	13 ptes.
IV. <i>Cosechas y conservación de los productos agrícolas</i>	13 ptes.
Abonos. GAROLA (C. V.) i LAVALLÉE (P.) (2. ^a edició). Dos volums.	26 ptes.
Cereales. GAROLA (C. V.) i LAVALLÉE (P.) (2. ^a edició). Dos volums.	27 ptes.
Prados y Plantas forrajeras. GAROLA (C. V.). Un volum.	16 ptes.
Arboricultura frutal. BUSSARD (L.) i DUVAL (J.) (2. ^a edició). Un volum.	15 ptes.
Silvicultura. FRON (A.). Un volum.	15 ptes.
Viticultura. PACOTTET (P.) (2. ^a edició). Un volum.	16 ptes.
Cultivo hortícola. BUSSARD (L.). Un volum.	15 ptes.
Plantas de escarda. HITIER (H.). Un volum.	15 ptes.
La Mimbrera (<i>Cultivo y aplicaciones</i>). LEROUX (E.). Un volum.	15 ptes.
Enfermedades parasitarias de las plantas cultivadas. DELACROIX (J.) i MAUBLANC (A.) (2. ^a edició). Un volum.	14 ptes.
Enf. no parasitarias de las plantas cultivadas. DELACROIX. Un volum.	13 ptes.
Cultivos meridionales. RIVIÈRE (CH.) i LECQ (H.). Dos volums.	29 ptes.
Tratado de Patología y Terapéutica vegetales. FERRARIS (T.). Dos volums.	76 ptes.
Olivicultura. MANUEL PRIEGO (J.). Un volum.	10 ptes.
La Alfalfa. CRUZ LAPAZARÁN BERISTAIN (J.). Un volum.	6 ptes.
La uva de mesa de Almería. RUEDA FERRER (F.). Un volum.	12 ptes.
El cultivo del azafrán. JUAN BTA. LLORCA. Un volum.	En premsa.
El cultivo del arroz. R. FONT DE MORA. Un volum.	En premsa.
El Alforfón. F. J. RIERA. Un volum.	En premsa.

PRODUCCIÓ I CURA DELS ANIMALS

Zootecnia general. DIFFLOTH (P.). Dos volums.	29 ptes.
Razas bovinas. DIFFLOTH (P.). Un volum.	16 ptes.

Razas caballares. DIFFLOTH (P.). Un volum.	15 ptes.
Ganado lanar. DIFFLOTH (P.). Un volum.	14 ptes.
Avicultura. VOITELLIER (C.) (2. ^a edició). Un volum.	15 ptes.
Aliment. racional de los Animales domésticos. GOUIN (2. ^a ed.). Un volum. En premsa.	
Higiene y Enfermedades del ganado. CAGNY i GOUIN (2. ^a ed.). Un volum.	15 ptes.
Apicultura. HOMMELL (R.). Un volum.	15 ptes.
Cabras, cerdos, conejos. DIFFLOTH (P.). Un volum.	14 ptes.
Sericicultura. VIEIL (P.). Un volum.	14 ptes.
Producción y doma del caballo. BONNEFONT (J.). Un volum.	14 ptes.
La Pesca y los Peces de agua dulce. VILLATE DES PRUGNES (R.). Un vol.	15 ptes.
Piscicultura. GUÉNAUX (G.). Un volum.	14 ptes.
Manual de Veterinaria práctica. HUGUIER. Dos volums.	35 ptes.
Métodos modernos de Avicultura. DIFFLOTH (P.). Un volum.	21 ptes.
Trat. práct. de las Enferm. de las Abejas y su Pollo. CAILLAS. Un volum.	5 ptes.
Alimentación de los Animales. ROSSELL I VILÀ (M.). Un volum.	8 ptes.

ENGINYERIA RURAL

Material vitícola. BRUNET (R.). Un volum.	14 ptes.
Material vinícola. BRUNET (R.). Un volum.	15 ptes.
Construcciones rurales. DANGUY (J.). Un volum.	15 ptes.
Riegos. RISLER (E.) i WÉRY (G.) (2. ^a edició). Un volum.	14 ptes.
Drenaje y saneamiento de las tierras. RISLER i WÉRY (2. ^a ed.). Un volum.	12 ptes.
Prácticas de Ingeniería rural. PROVOST (A.) i ROLLEY (P.). Un volum.	14 ptes.
Electricidad agrícola. PETIT (A.). Un volum.	15 ptes.
Topografía agrícola. MURET (C.). Un volum.	14 ptes.
Máquinas de labranza. COUPAN (G.). Un volum.	15 ptes.
Máquinas de cosechas. COUPAN (G.). Un volum.	En premsa.

TECNOLOGIA AGRÍCOLA

Vinificación. PACOTTET (P.) (2. ^a edició). Un volum.	15 ptes.
Aguardientes y vinagres. PACOTTET (P.). Un volum.	15 ptes.
Lechería. MARTÍN (C.) (2. ^a edició). Un volum.	14 ptes.
Las Conservas de frutas. ROLET (A.) (2. ^a edició). Un volum.	15 ptes.
Las Conservas de Legumbres (<i>Carnes, productos del corral y de la lechería</i>). ROLET. Un volum.	14 ptes.
Industria y comercio de los Abonos. PLUVINAGE (C.). Un volum.	15 ptes.
La remolacha y la fabric. del azúcar de remolacha. SAILLARD. Un volum.	18 ptes.
El Manzano de sidra y la Sidrería. WARCOLLIER (G.). Un volum.	16 ptes.
Destilería agrícola e industrial. BOULLANGER (E.). Dos volums.	26 ptes.
Vinos de Champaña y espumosos. PACOTTET i GUITTONNEAU. Un volum.	14 ptes.
Las industrias de la Leche. LLOVET. Un volum.	10 ptes.
Enfermedades de los vinos. BRUNET (R.). Un volum.	8 ptes.
Contabilidad agrícola. P. J. GIRONA. Un volum.	En premsa.
Legislación agrícola. P. J. GIRONA. Un volum.	En premsa.

ECONOMIA I LEGISLACIÓ RURAL

Economía rural. JOUZIER (E.). Un volum.	15 ptes.
Explotación de un dominio agrícola. VUIGNER (R.). Un volum.	16 ptes.
El libro de la campesina. BUSSARD (O.). Un volum.	14 ptes.
Agenda Agrícola. WÉRY (G.) (2. ^a edició). Un volum.	6 ptes.

V I N Y A T E R S :

LES PREMSES CONTINUES

COLIN

Són les millors fins avui. No deixen solatges, quedant el vi sense aspror.

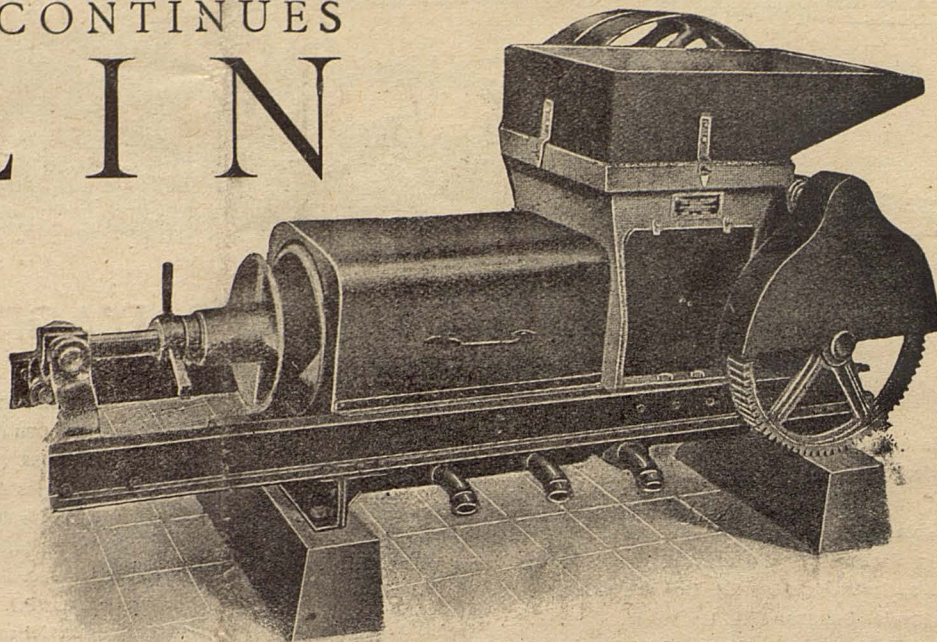
Primer Premi i Medalla d'Or en el Concurs de Premses a Alcàssar de Sant Joan

■ ■ ■

Material de Verema
Productes per
a la Elaboració

■ ■ ■

DEMANEU DETALLS I CATÀLEGS

VICENTS VILA CLOSA PASSEIG DE GRACIA, 88 Barcelona
Tel. 72095-Dir. Teleg. KEGEVILA

GRANJA AVICOLA PRAT

INSTAL·LADA EN EL MATEIX PRAT DE LLOBREGAT

Especialitzada en la selecció de la

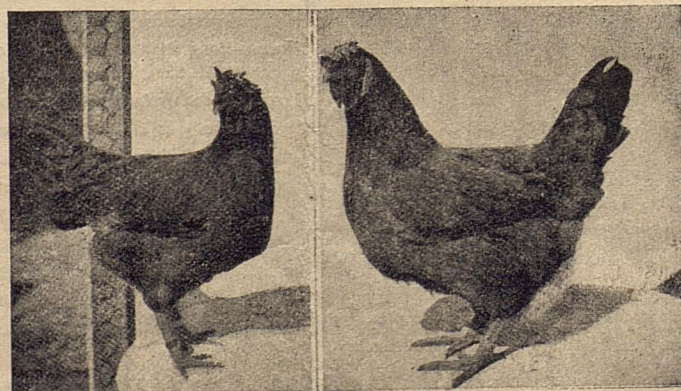
Raça Prat Leonada

la que s'imposa en tots els galliners industrials per ésser la que rendeix millors guanys

Si desitja poblar els seus galliners de

Gallines "PRAT"

no dubti on pot adquirir-les.

Gallina que amb un any posà 221 ous, començant la posta el 2 d'octubre de 1928

Gallina d'aquesta Granja que obtingué el Campionat de Barcelona, 1928

En totes les exposicions on es presenta

Granja Avícola Prat

obté sempre les millors recompenses.

Especialitat en la venda de POLLETS SELECCIONATS

Demani avui mateix catàleg il·lustrat de la Granja i el rebrà gratuïtament

Direcció postal: Granja Avícola Prat - Prat de Llobregat (Prov. de Barcelona)